

Business Incubator
Western Macedonia

ΓΓΕΚ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Μελέτη σχετικά με τις συνθήκες, εξελίξεις και τάσεις της αγοράς στη Δυτική Μακεδονία

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
2021-2027

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 01 Εισαγωγή
- 02 Η Ελληνική Οικονομία
- 03 Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
- 04 Οικονομική Δραστηριότητα - Δυτική Μακεδονία
- 05 Συμπεράσματα

Business Incubator
Western Macedonia

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
2021-2027

01 Εισαγωγή

Η παρούσα μελέτη εκπονήθηκε από τη Θερμοκοιτίδα/Εκκολαπτήριο Επιχειρηματικότητας στη Δυτική Μακεδονία, με σκοπό να αποτυπωθούν οι τρέχουσες εξελίξεις αλλά και οι μελλοντικές προοπτικές της τοπικής και της εγχώριας οικονομίας.

Συγκεκριμένα, η παρουσίαση καλύπτει τα εξής:

- Τις τρέχουσες **οικονομικές εξελίξεις** της ελληνικής οικονομίας
- Τα **χαρακτηριστικά της τοπικής οικονομίας** της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας
- Τις **τάσεις & τα οικονομικά μεγέθη** της Δυτικής Μακεδονίας

02 Η Ελληνική Οικονομία

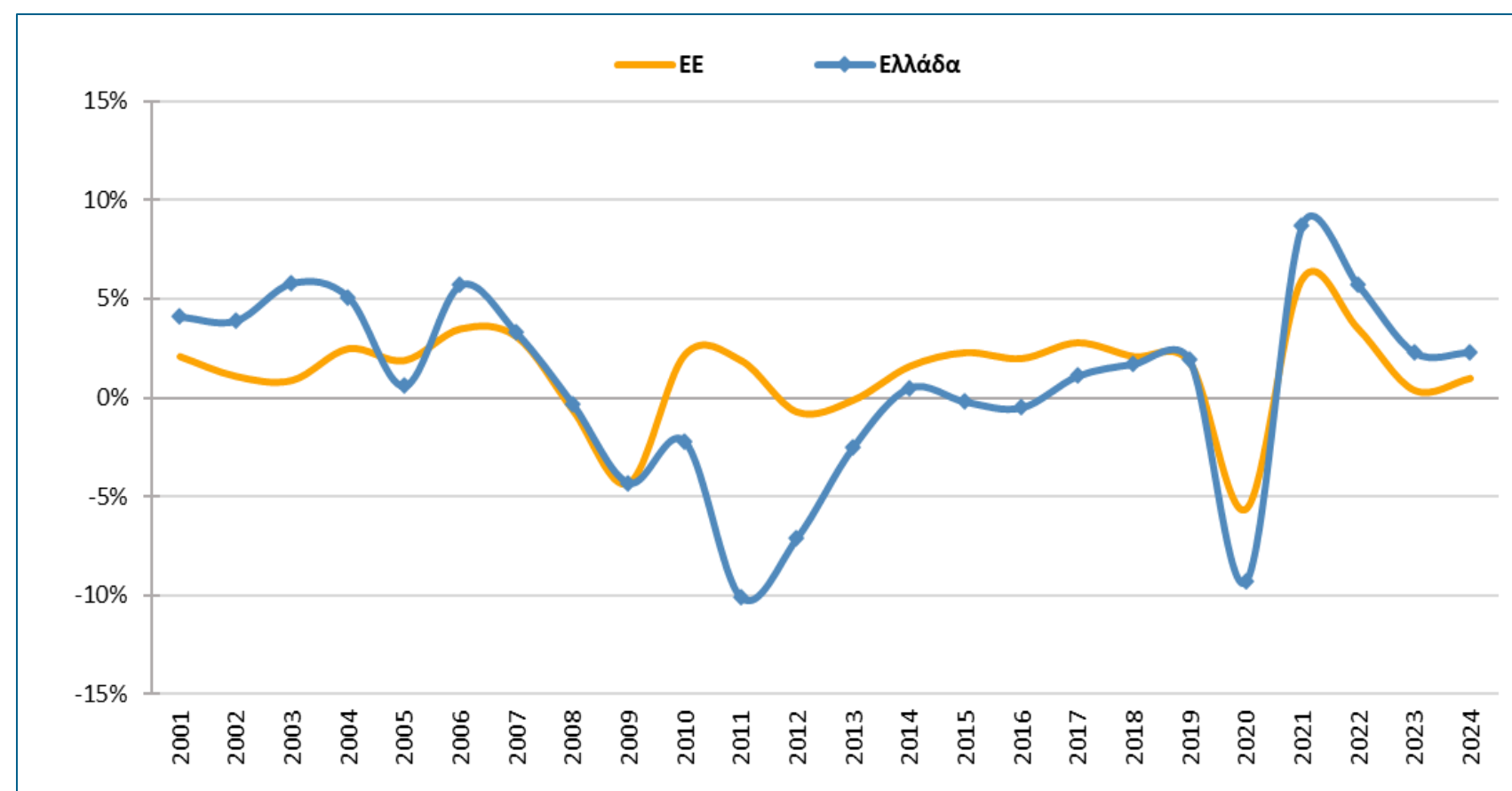
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Έπειτα από τις ισχυρές πιέσεις που δέχθηκε η ελληνική οικονομία το έτος 2020 από την πανδημία Covid-19, η οικονομική δραστηριότητα ανέκαμψε δυναμικά από το 2021 και έπειτα.

Πιο συγκεκριμένα, το 2021 η ελληνική οικονομία είχε ρυθμό μεγέθυνσης που ξεπέρασε τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και ανήλθε στο 8,4% (έναντι ΕΕ-27: 6%).

Οι καλές επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας συνεχίστηκαν και τα επόμενα δύο έτη, με το 2023 το ΑΕΠ να αυξάνεται σχεδόν κατά 2,3%.

Το 2024, το Ελληνικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 2,3%, ενώ αντιθέτως ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώθηκε στο 1%.

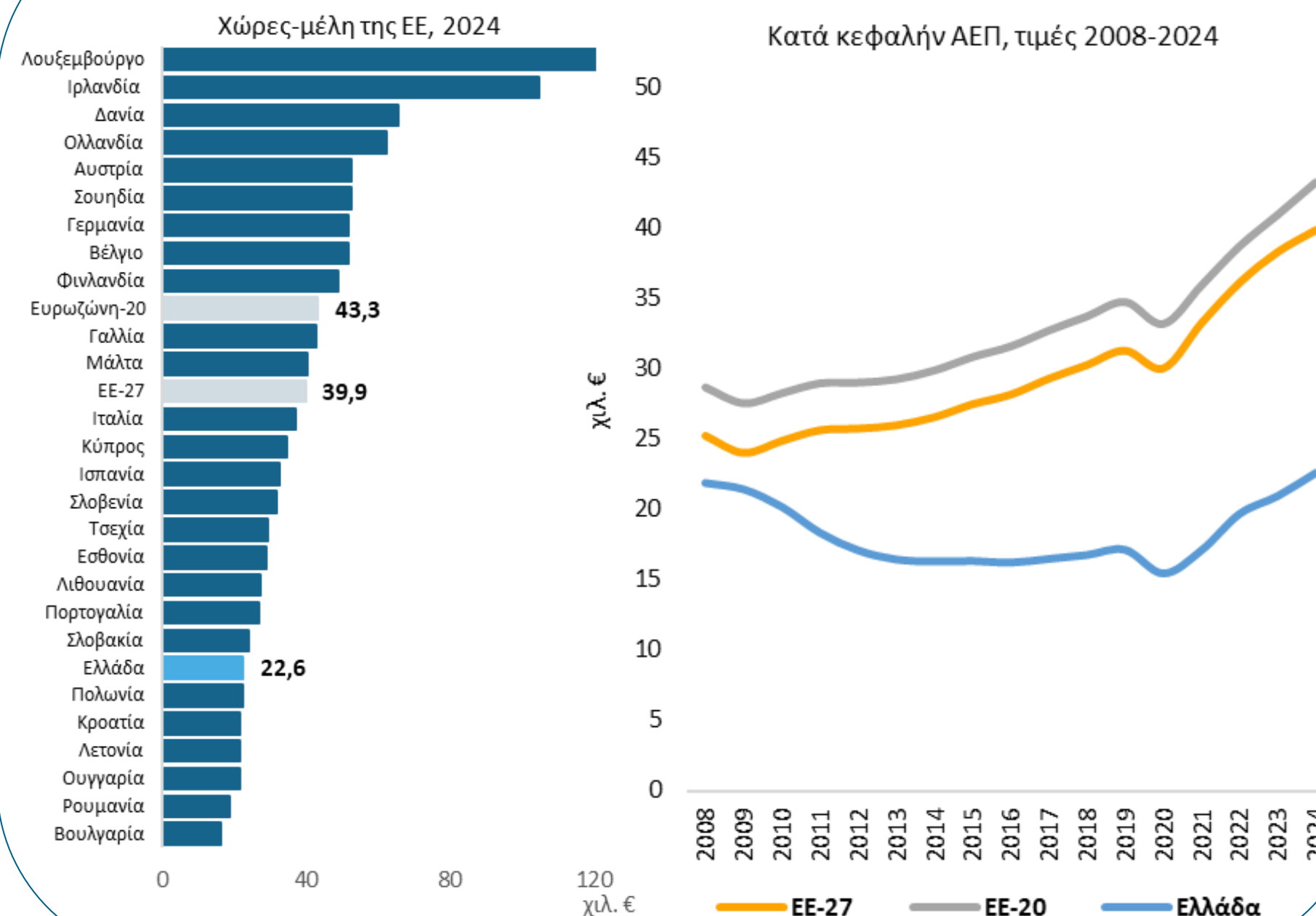
02 Η Ελληνική Οικονομία

Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ

Για το 2024, στις είκοσι επτά (27) χώρες της ΕΕ σημειώθηκε αύξηση του κατά Κεφαλήν ΑΕΠ. Για το ίδιο έτος, το ελληνικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ κατέγραψε αύξηση κατά 7,8% και σε απόλυτο μέγεθος ανήλθε στα €22.560.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ που κατέγραψε η Ελλάδα το τελευταίο έτος αναφοράς αποτελεί το υψηλότερο των εξεταζόμενων ετών (2008-2024).

Κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Ελλάδα και στην ΕΕ

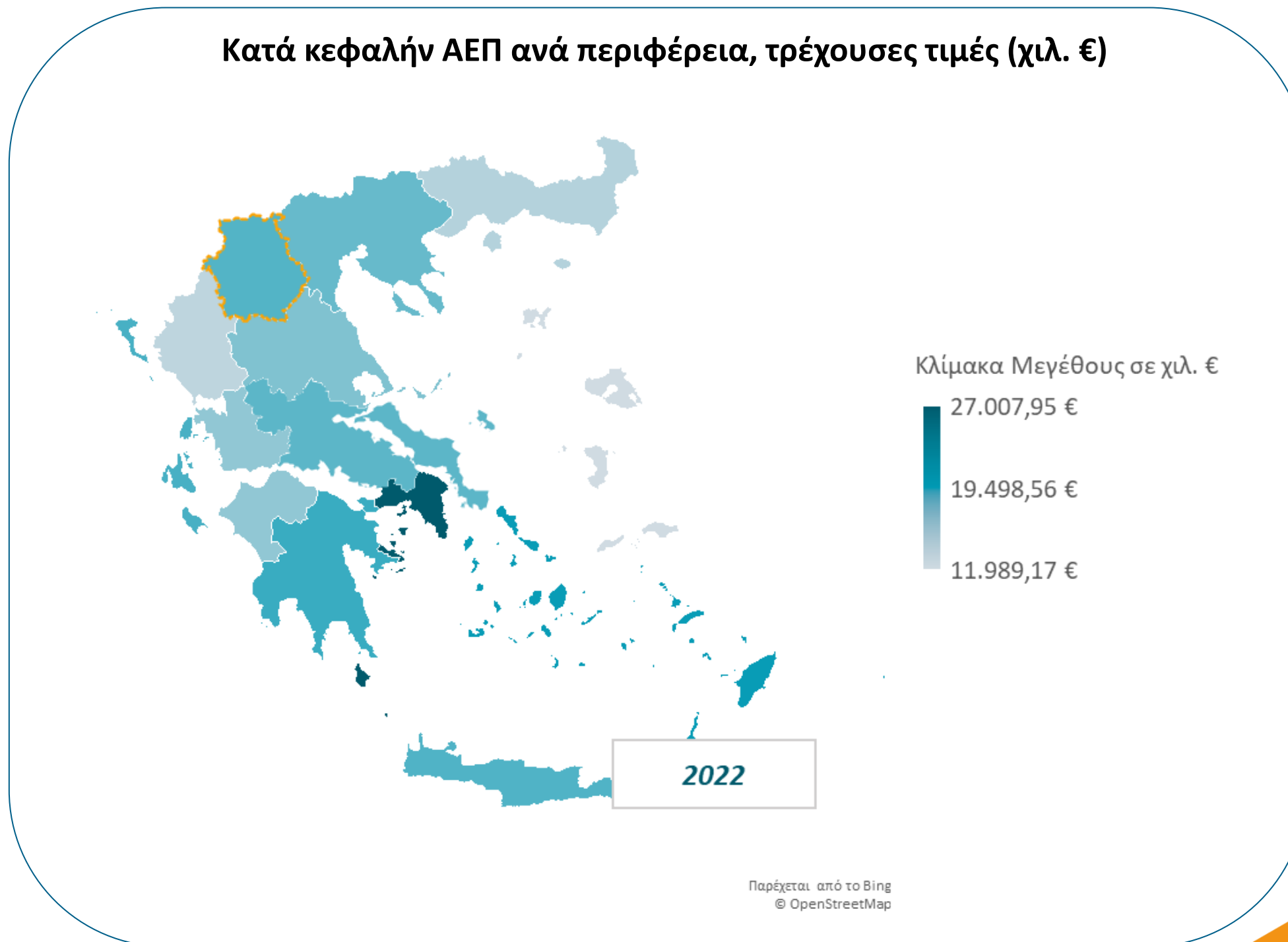
02 Η Ελληνική Οικονομία

Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ

Βάσει των τελευταίων διαθέσιμων οικονομικών στοιχείων ανά περιφέρεια, παρατηρούνται σημαντικές οικονομικές αποκλίσεις μεταξύ των περιφερειών της ελληνικής επικράτειας όσον αφορά στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ.

Πιο συγκεκριμένα, για το **2022**, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ για όλη την Ελληνική Επικράτεια ανήλθε στα **€19.647**. Εντούτοις, στην Αττική διαμορφώθηκε σε σημαντικά υψηλότερα επίπεδα (**€27.008**).

Κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανά περιφέρεια, τρέχουσες τιμές (χιλ. €)

Η **Δυτική Μακεδονία** βρέθηκε στο περίπου στο μέσο της κατάταξης, μεταξύ των ελληνικών περιφερειών, με κατά κεφαλήν ΑΕΠ στα **€ 16.485**.

02 Η Ελληνική Οικονομία

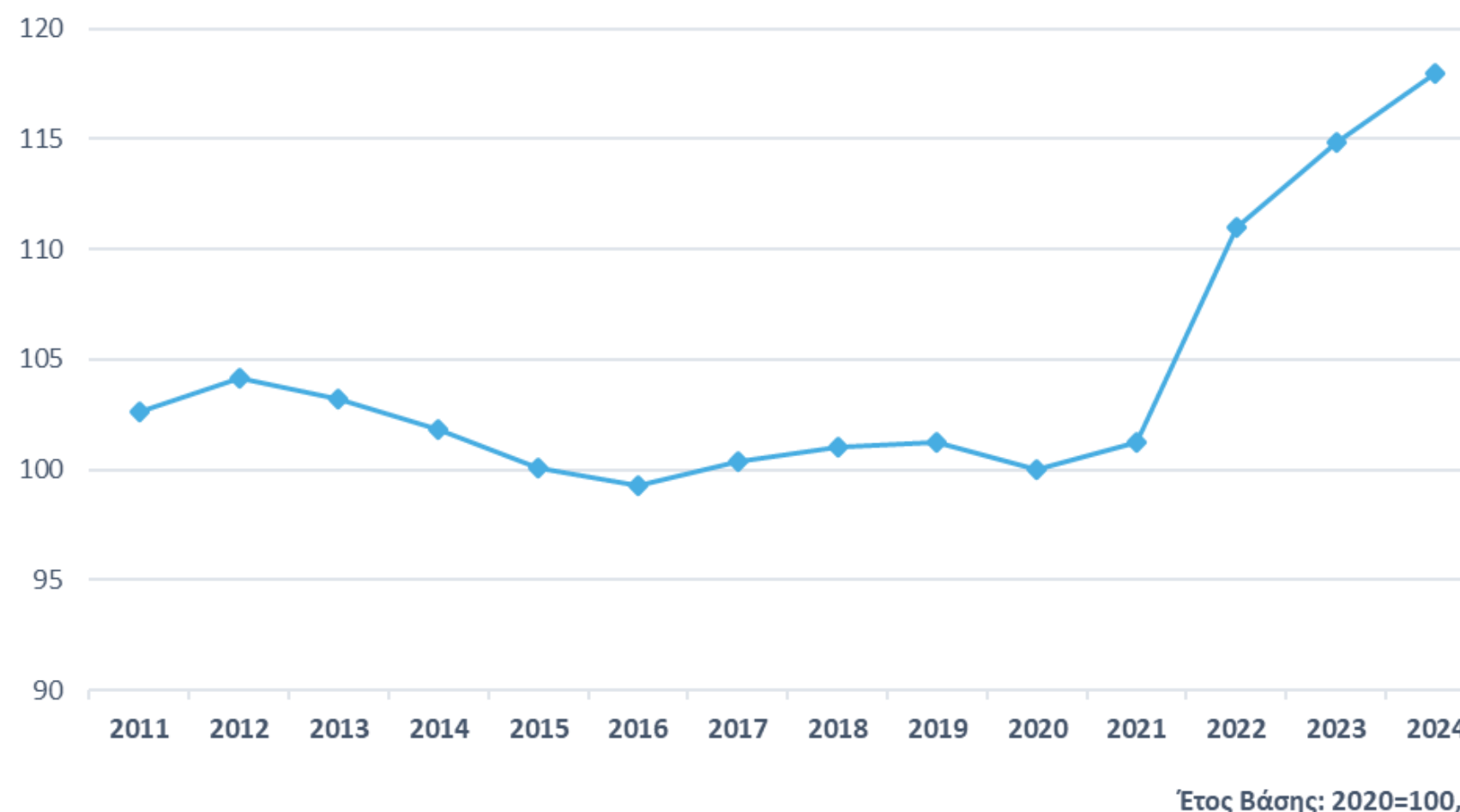
Πληθωρισμός

Η πληθωριστική εικόνα φαίνεται να μεταβάλλεται δραστικά από το 2021 και κυρίως το 2022, οπότε και καταγράφεται απότομη άνοδος του δείκτη κατά 9,6%.

Το **2023** και το **2024** παρατηρείται επιβράδυνση του ρυθμού πληθωρισμού, με τις ετήσιες μεταβολές να διαμορφώνονται στο **3,5%** και **2,7%** αντίστοιχα. Η κάμψη αυτή οφείλεται κυρίως στη σταθεροποίηση των διεθνών τιμών ενέργειας και στη νομισματική σύσφιξη που άσκησε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, με στόχο τον περιορισμό του πληθωρισμού.

Εξέλιξη του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (2011-2024)

Ωστόσο, τα επίπεδα του δείκτη παραμένουν υψηλότερα έναντι της προ πανδημίας περιόδου, γεγονός που ενδέχεται να έχει διαρκείς επιπτώσεις στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών.

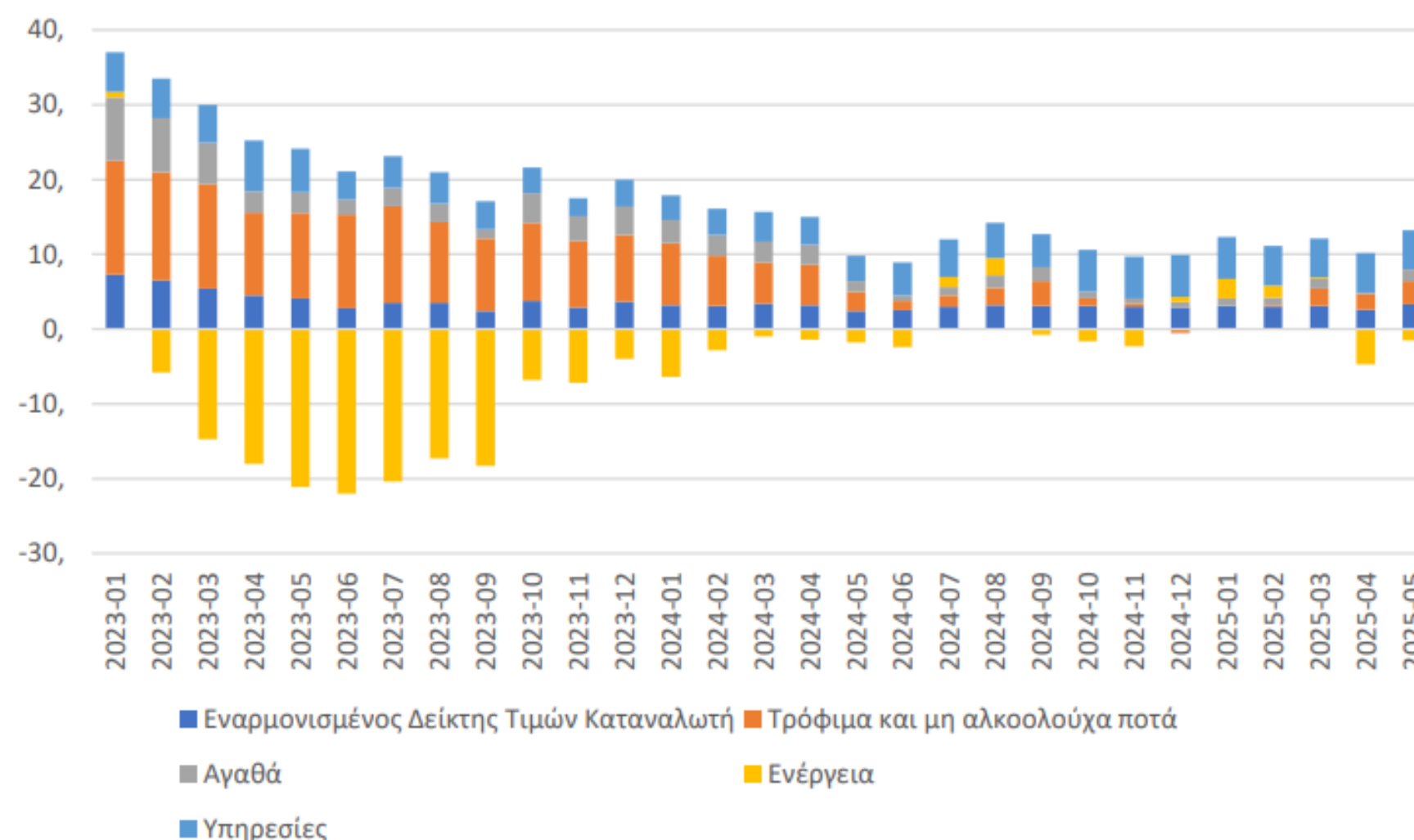
02 Η Ελληνική Οικονομία

Πληθωρισμός

Η εξέλιξη του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή ανά κατηγορία προϊόντος αναδεικνύει τη συνεισφορά τεσσάρων βασικών κατηγοριών στις μεταβολές του ΕνΔΤΚ για την ελληνική οικονομία. Καθ' όλη τη διάρκεια του 2023, παρατηρείται σταθερή απομείωση του πληθωρισμού, με τον ΕνΔΤΚ να φθίνει στο 3,7% τον Δεκέμβριο. Οι τιμές ενέργειας μειώνονται σημαντικά, φτάνοντας το -22% τον Ιούνιο 2023, γεγονός που ενίσχυσε τη συγκράτηση του συνολικού πληθωρισμού.

Η κατηγορία των υπηρεσιών εμφανίζει την πιο σταθερή συμπεριφορά, με τις ετήσιες μεταβολές να κυμαίνονται μεταξύ 4% και 5,6%.

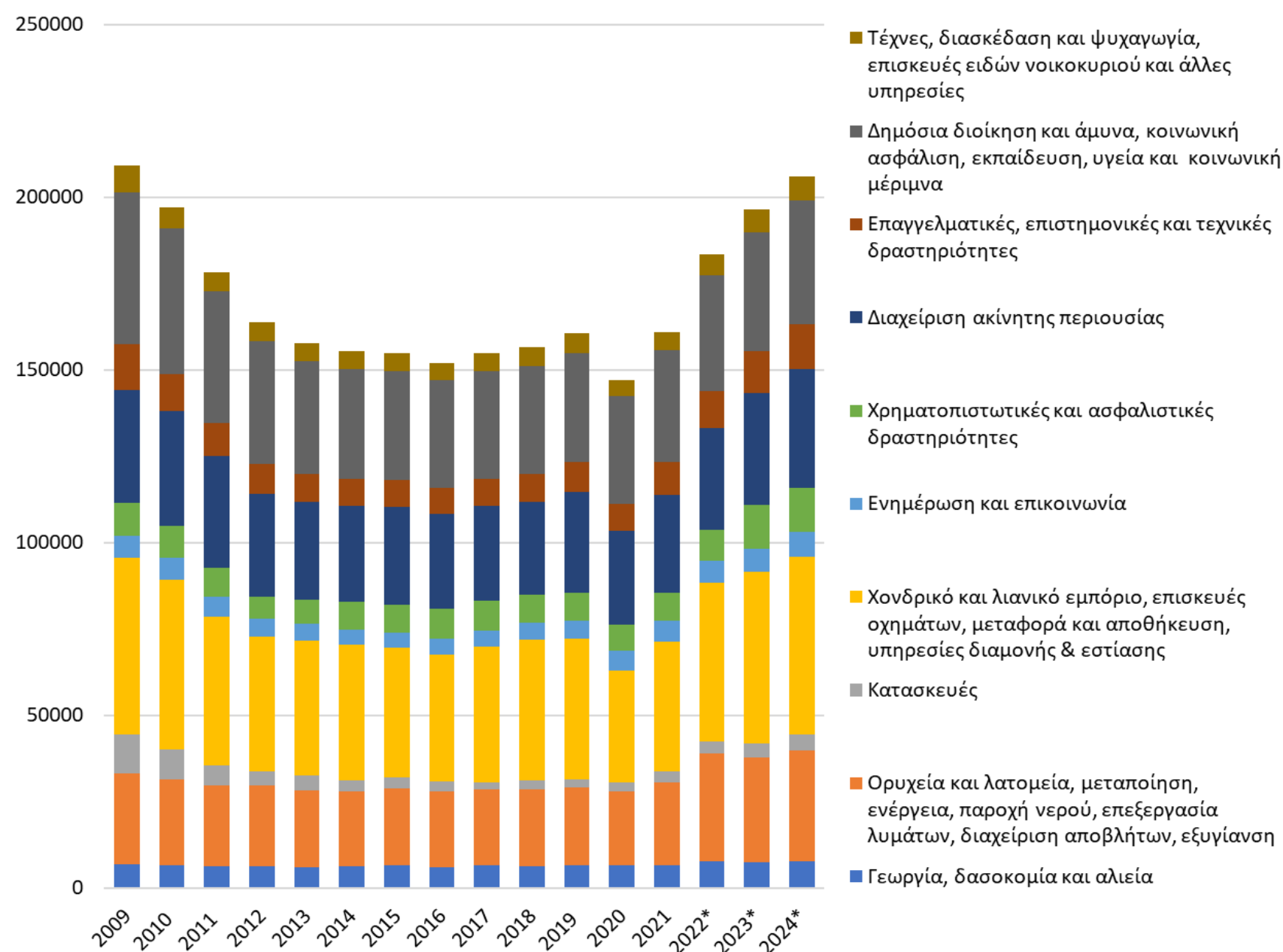
Εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή ανά κατηγορία προϊόντος (Ιαν. 2023 – Μάιος 2025)

02 Η Ελληνική Οικονομία

Εξελίξεις σε βασικούς τομείς

Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά κλάδο (2009 – 2024) σε δισεκ. €

Το σύνολο της ΑΠΑ μειώνεται σημαντικά την περίοδο 2009–2015, από 211,2 δισ. € το 2009 σε μόλις 154,8 δισ. € το 2015. Από το 2016 και εξής, παρατηρείται σχετική σταθεροποίηση της ΑΠΑ. Η πανδημία COVID-19 επηρεάζει το 2020, οπότε και η ΑΠΑ υποχωρεί στα 147,2 δισ. €

Τα επόμενα έτη σηματοδοτούν μια ισχυρή ανάκαμψη: το 2021 ανέρχεται στα 161 δισ. €, το 2022 στα 183,4 δισ. €, ενώ για το 2023 και 2024 οι προβλέψεις ανέρχονται σε 196,5 δισ. € και 205,9 δισ. € αντίστοιχα.

Η κυρίαρχη συνιστώσα της ΑΠΑ αποτελεί ο τομέας του Χονδρικού και Λιανικού Εμπορίου, Μεταφορών, Επισκευών και Τουρισμού, καταλαμβάνοντας το 24% του συνόλου καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο.

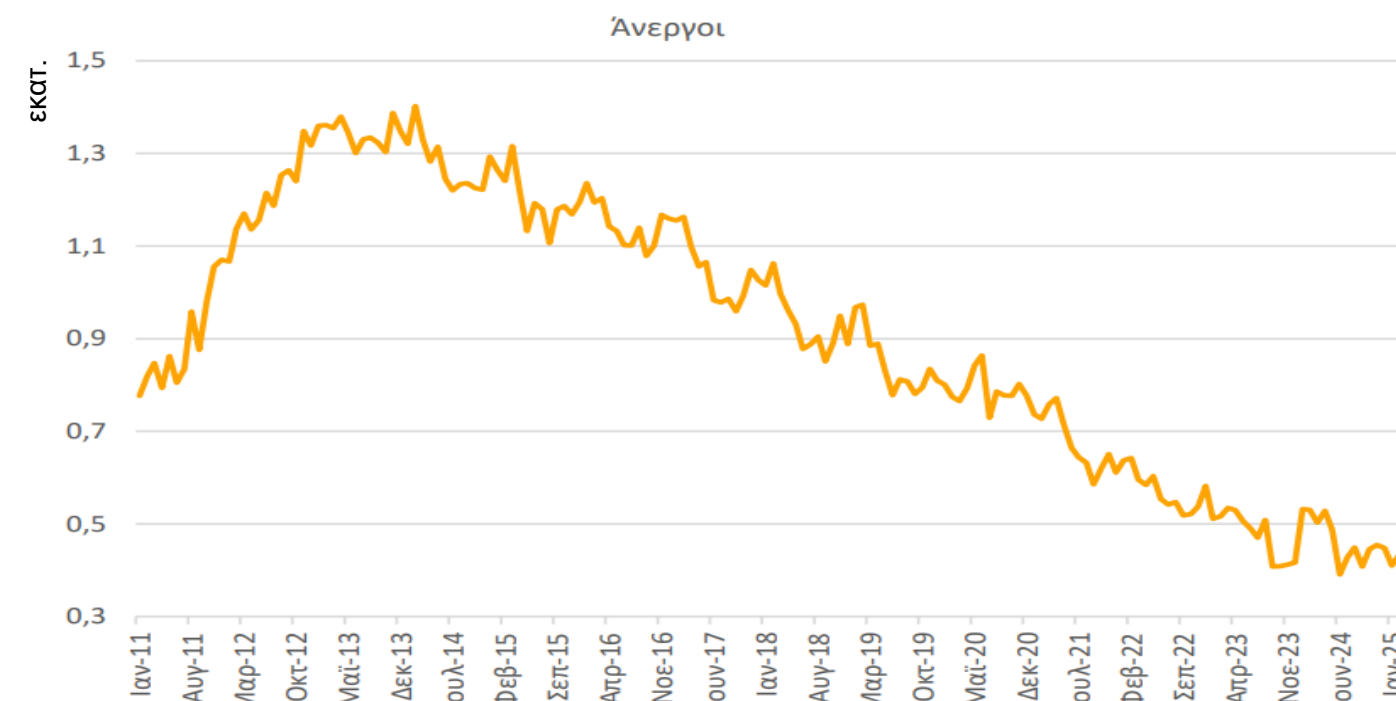
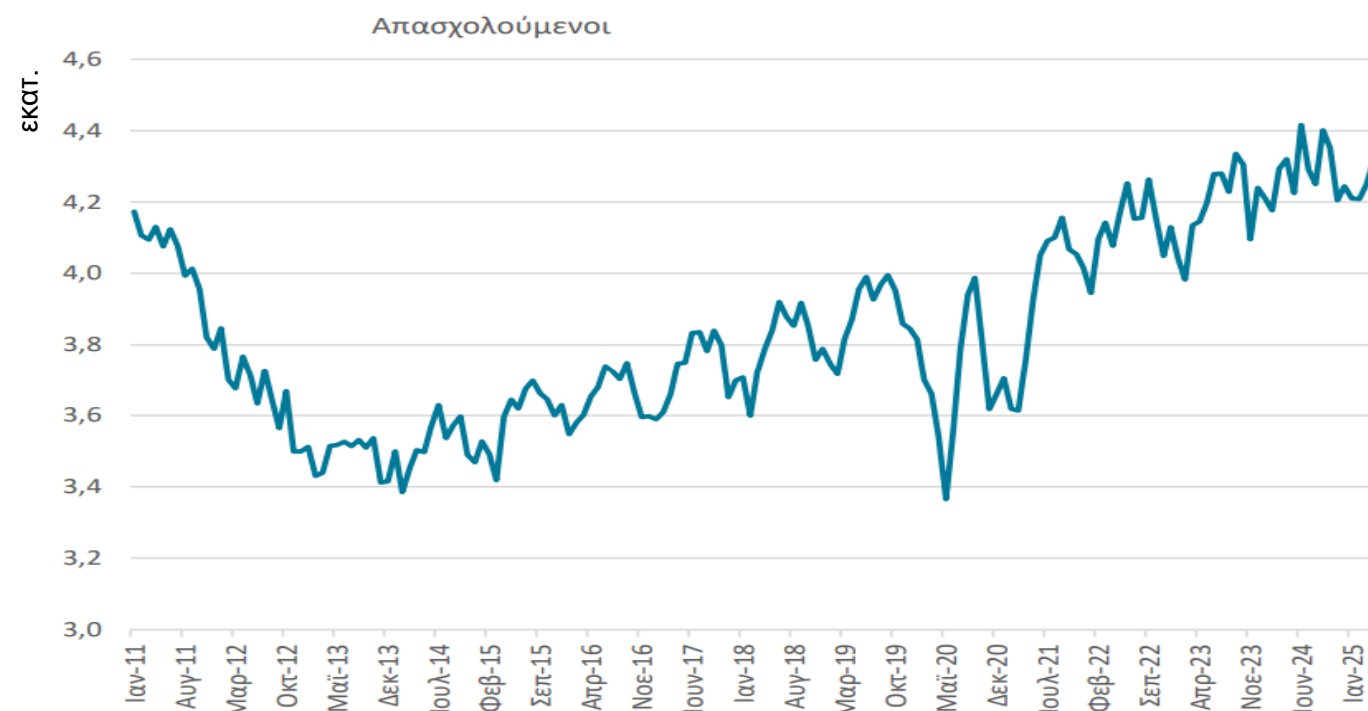
02 Η Ελληνική Οικονομία

Αγορά Εργασίας

Η σημαντική αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας συνοδεύτηκε από εξίσου σημαντική βελτίωση της αγοράς εργασίας από τα μέσα του 2021 και έπειτα.

Το 2024, οι απασχολούμενοι ξεπερνούν τα 4,3 εκατομμύρια, ενώ οι άνεργοι μειώνονται κάτω από 450.000 – επίπεδα που προσεγγίζουν τις προ της κρίσης επιδόσεις.

Μηνιαία εξέλιξη απασχόλησης στην Ελλάδα

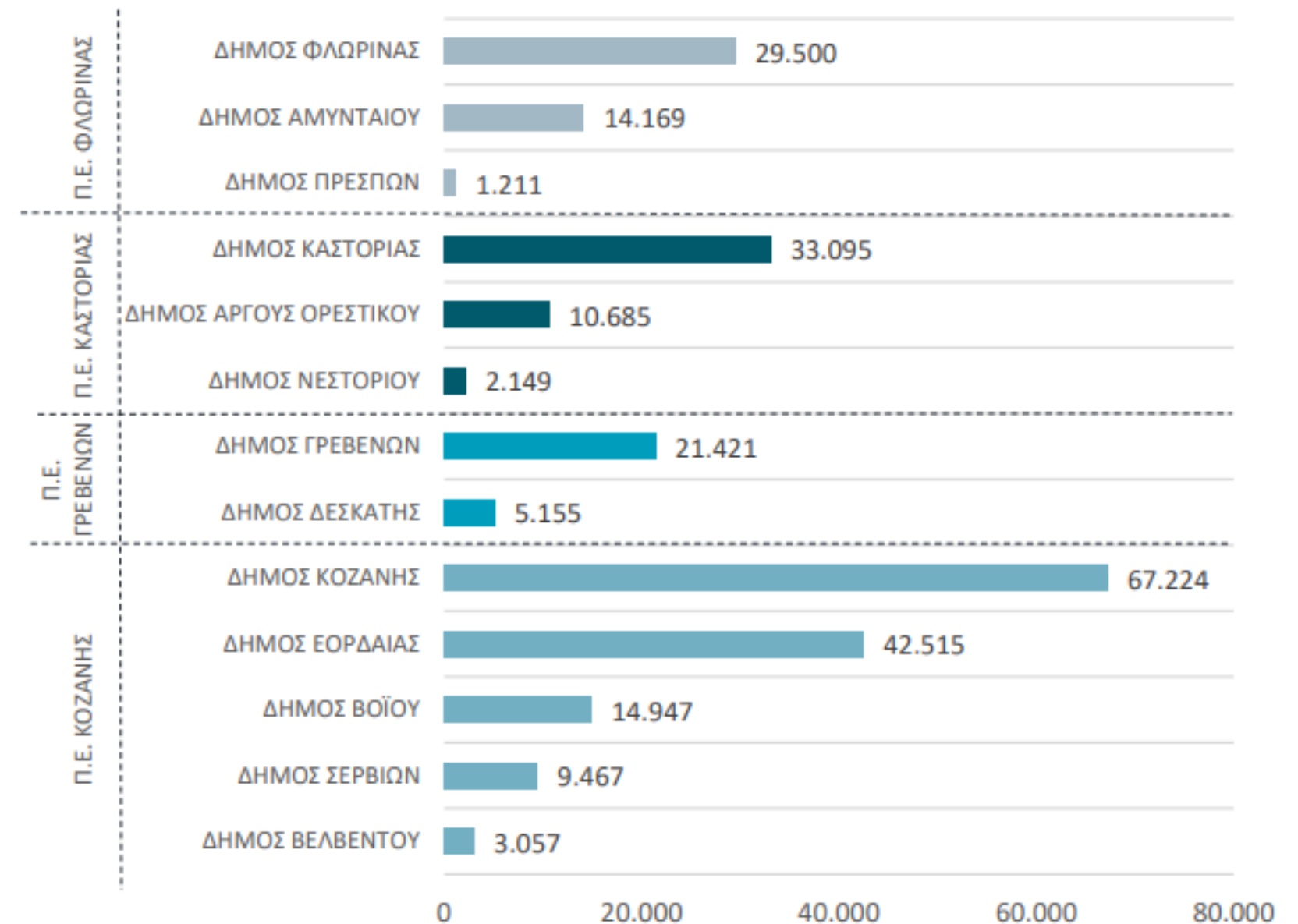
03 Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Δημογραφικά

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αποτελεί μια από τις 13 περιφέρειες της Ελλάδας και καλύπτει έκταση περί τα 9.451 χλμ². Αποτελείται από τις Π.Ε. Φλώρινας, Κοζάνης, Γρεβενών και Καστοριάς.

- Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη απογραφή της ΕΛΣΤΑΤ (2021), ο πληθυσμός της Περιφέρειας ανήλθε σε **254.595 άτομα**, με πολυπληθέστερη την Π.Ε. Κοζάνης, η οποία συγκεντρώνει το 58% του συνολικού πληθυσμού.

Πληθυσμός ανά Δήμο και Περιφερειακή Ενότητα της Δυτικής Μακεδονίας (2021)

03 Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Πολεοδομικά Χαρακτηριστικά και Υποδομές

Η πολεοδόμηση των κτιρίων, όπως προκύπτει από την πιο πρόσφατη απογραφή, αφορά στη συντριπτική της πλειοψηφία κατοικίες (62%). Ακολουθούν τα κτίρια άλλης χρήσης με 24% και τα καταστήματα – γραφεία με 2,8%.

Στη Δυτική Μακεδονία εδρεύει το **Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας** το οποίο αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Βορείου Ελλάδας. Αποτελείται από **7 σχολές** και **22 τμήματα**, τα οποία εδρεύουν σε Κοζάνη, Φλώρινα, Πτολεμαΐδα και Καστοριά.

- Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (2023), η Δυτική Μακεδονία διαθέτει 11 μονάδες υγείας, με τις περισσότερες από αυτές να συγκεντρώνονται στην Π.Ε. Κοζάνης.
- Παράλληλα, η περιοχή διαθέτει ένα εκτεταμένο οδικό δίκτυο που συνδέει την ευρύτερη περιοχή με την Κεντρική Μακεδονία, 2 κρατικούς αερολιμένες αλλά και τη σιδηροδρομική γραμμή Πτολεμαΐδας – Κοζάνης – Αμύνταιου – Φλώρινας.

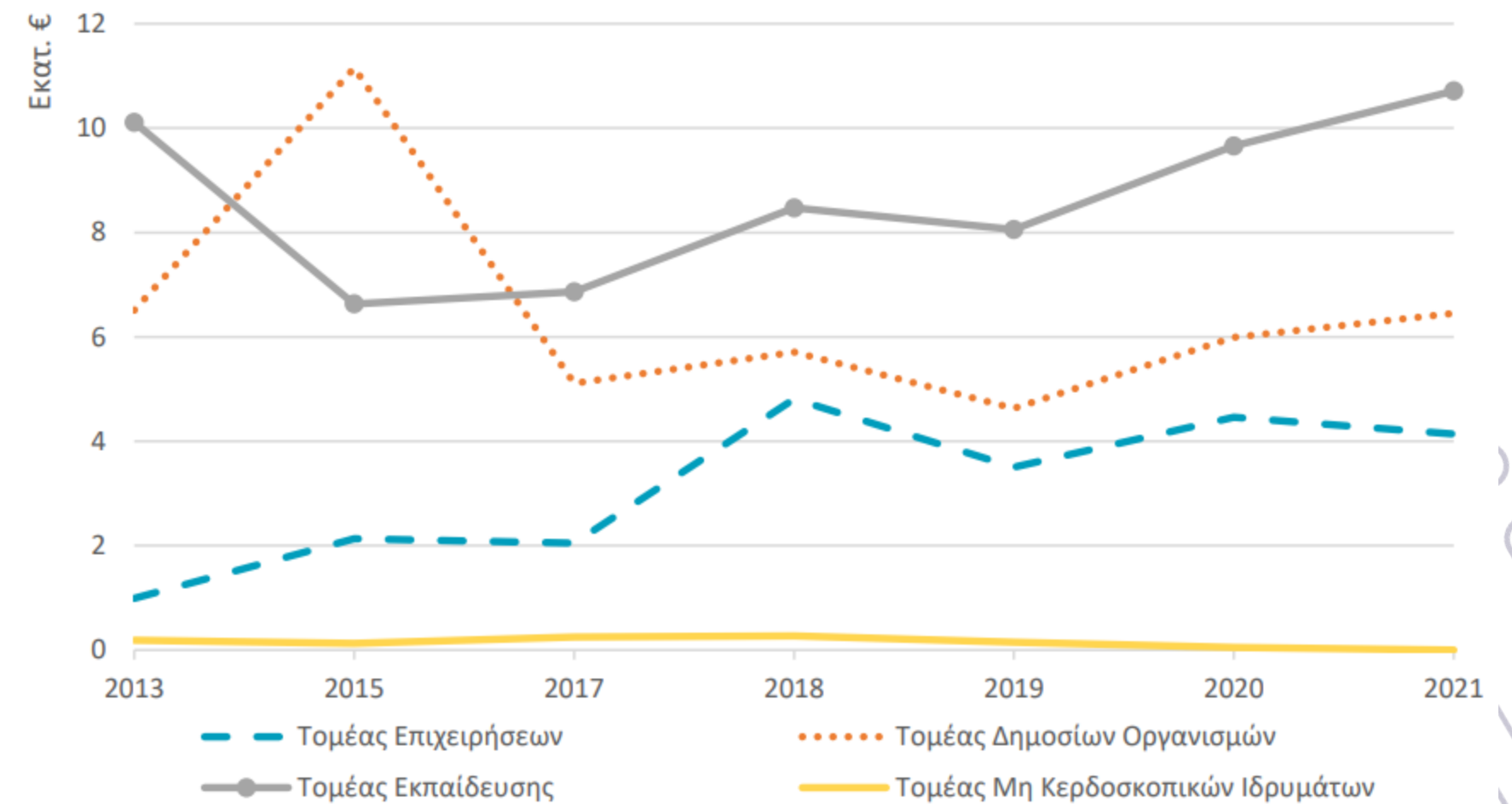
03 Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Έρευνα και Ανάπτυξη – Τεχνολογία

Το μεγαλύτερο μερίδιο των δαπανών για Έρευνα και Ανάπτυξη στη Δυτική Μακεδονία καλύπτεται διαχρονικά από τον τομέα της εκπαίδευσης και πιο συγκεκριμένα από φορείς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στον τομέα της εκπαίδευσης, οι δαπάνες E&A αυξήθηκαν από τα €10,1 εκατ. το 2013, στα €10,7 εκατ. το 2021.

Οι δαπάνες E&A στον τομέα των επιχειρήσεων αυξήθηκαν στα €4,1 εκατ. το 2021 από €0,9 εκατ. το 2013 (αύξηση 318,2%).

Δαπάνες για E&A ανά τομέα σε εκατ. € στη Δυτική Μακεδονία (2021)

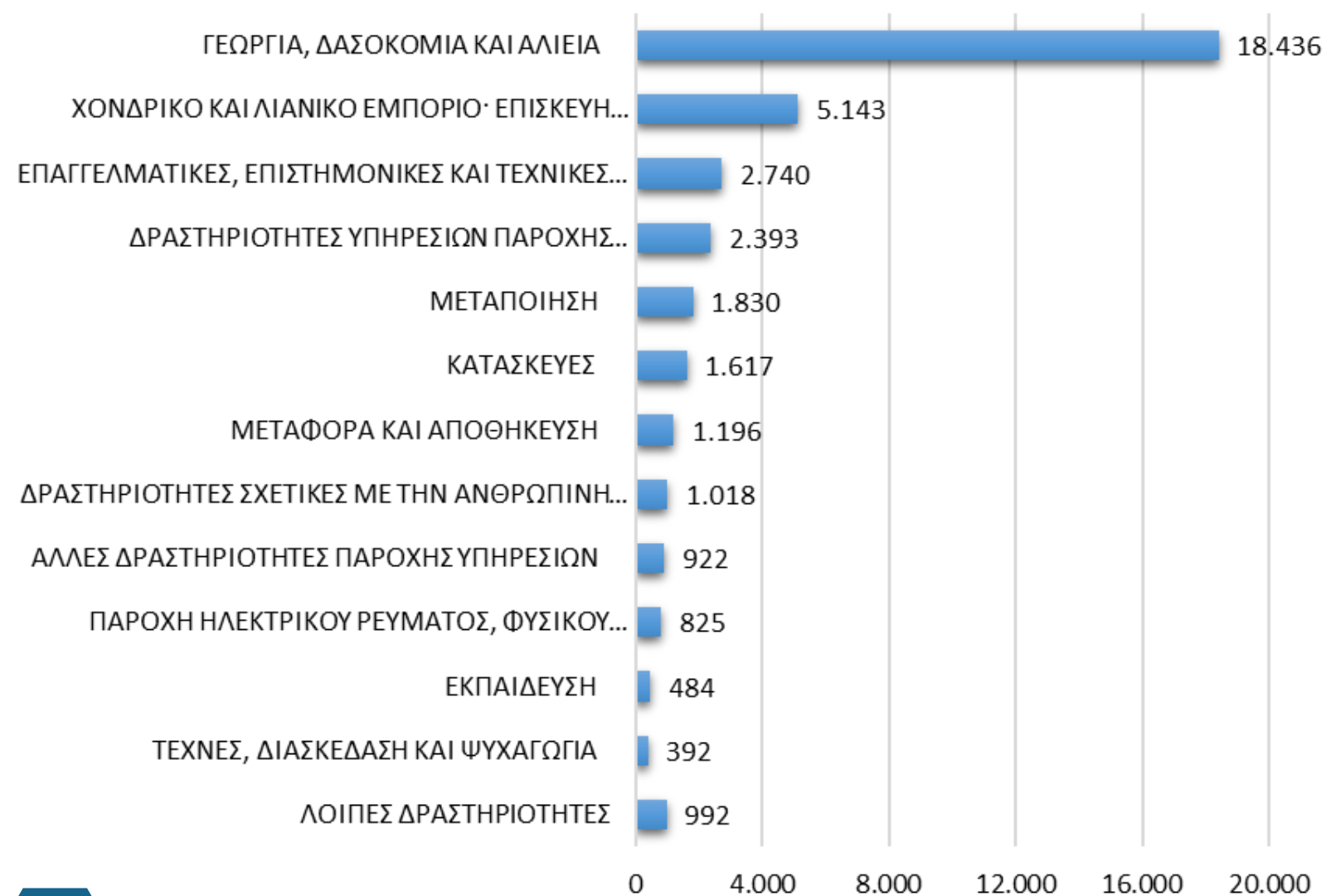
Στον ευρύτερο κλάδο της έρευνας και της ανάπτυξης συμβάλουν τέσσερις τομείς:

- i. Επιχειρήσεις
- ii. Φορείς Εκπαίδευσης (κυρίως Πανεπιστήμια)
- iii. Επιχειρήσεις
- iv. Μη Κερδοσκοπικά Ιδρύματα

04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

Διάρθρωση επιχειρήσεων στη Δυτική Μακεδονία ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (2022)

Πλήθος Επιχειρήσεων

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία, το 2022 το πλήθος των επιχειρήσεων που δραστηριοποιήθηκαν στη Δυτική Μακεδονία, ανήλθε σε 37.988 επιχειρήσεις.

Ο μεγαλύτερος αριθμός επιχειρήσεων εντοπίζεται στον κλάδο της Γεωργίας, Δασοκομίας και Αλιείας, οι οποίες αποτελούν το 48,5% του συνόλου, ενώ έπεται ο κλάδος του Χονδρικού και Λιανικού εμπορίου με μερίδιο που αγγίζει το 13,5%.

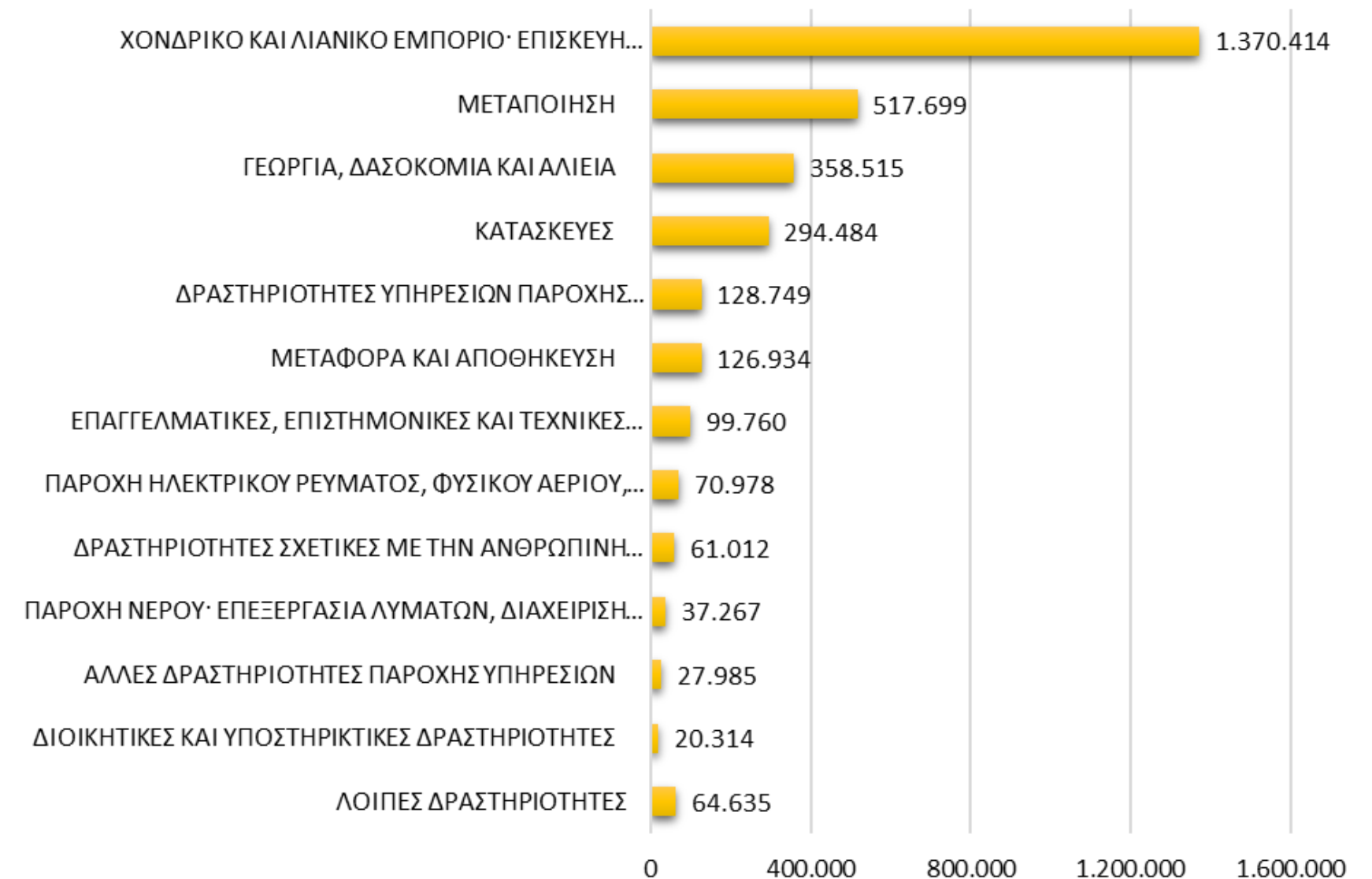
04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

Κύκλος Εργασιών των Επιχειρήσεων

Ο συνολικός κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανήλθε σε περίπου €3,2 δισ. το 2022.

Σε αντίθεση με τον αριθμό επιχειρήσεων, το μεγαλύτερο μερίδιο του κύκλου εργασιών προέρχεται από το Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο – Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσυκλετών με ποσοστό 43% (€1,37 δισ. σε απόλυτο μέγεθος), ενώ το δεύτερο μεγαλύτερο μερίδιο κύκλου εργασιών προέρχεται από τον κλάδο της Μεταποίησης με ποσοστό 16,3% και τζίρο €0,52 δισ.

Κύκλος εργασιών επιχειρήσεων στη Δυτική Μακεδονία ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (2022)

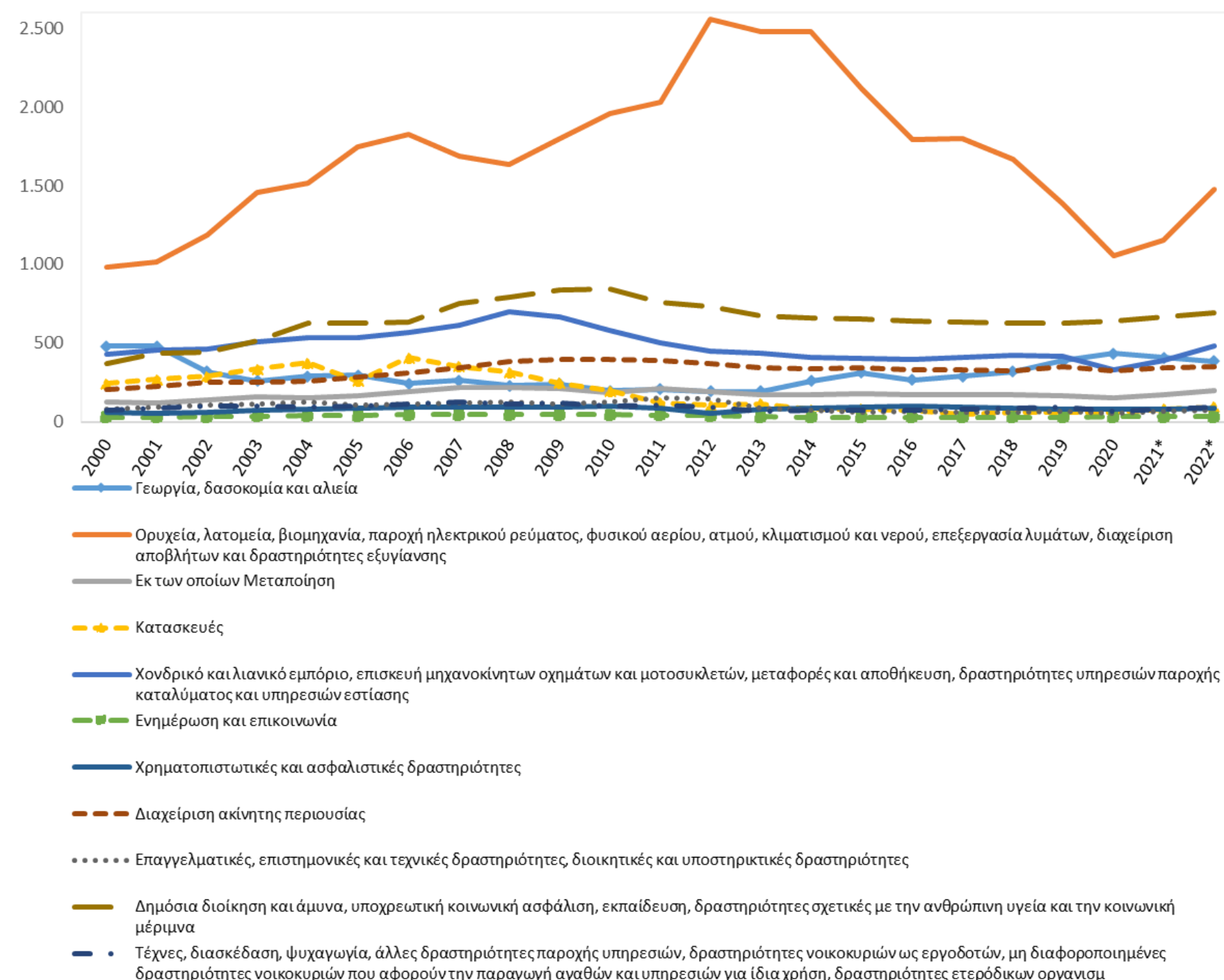
04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά κλάδο

Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, τα στοιχεία για τα έτη 2021 και 2022 καταγράφουν αξιοσημείωτες μεταβολές στις βασικές παραγωγικές κατηγορίες, αντανakλώντας την προσπάθεια ανάκαμψης μετά το σοβαρό πλήγμα της πανδημίας.

Ο κλάδος των Ορυχείων, Λατομείων και λοιπών συναφών δραστηριοτήτων σημείωσε εντυπωσιακή αύξηση από €1.157 εκατ. το 2021 σε €1.476 εκατ. το 2022. Οι τομείς της δημόσιας διοίκησης, εκπαίδευσης και υγείας παραμένουν σταθερά ψηλά, ξεπερνώντας τα 690 εκατ. ευρώ το 2022.

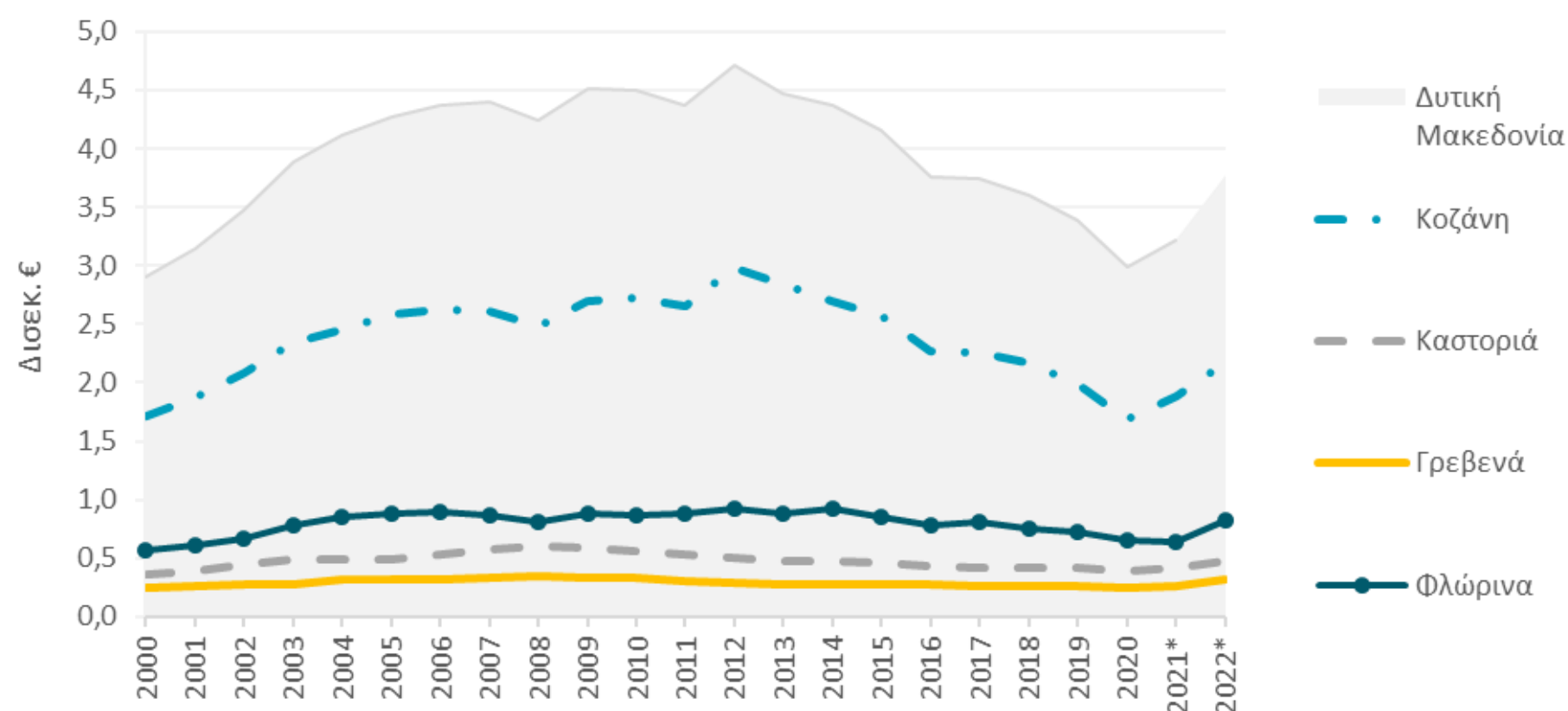
Κλαδική σύνθεση της ΑΠΑ στην Δυτική Μακεδονία (2000 – 2022)

04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά Π.Ε.

Κλαδική σύνθεση της ΑΠΑ στην Δυτική Μακεδονία (2000 – 2022)

*Προσωρινά στοιχεία

Η Α.Π.Α. στη Δυτική Μακεδονία ακολούθησε, την ανοδική πορεία της χώρας το διάστημα 2000-2007. Το 2008 η Α.Π.Α. στην Περιφέρεια περιορίστηκε στα €4,2 δισ., κατέγραψε ωστόσο μια ανοδική τάση μέχρι το 2012, καθώς ανήλθε στα €4,7 δισ. (2012/08: 62,5%).

Μετά το 2012, η τάση ακολούθησε την ευρύτερη τάση της εθνικής οικονομίας, βαίνοντας μειούμενη μέχρι και το 2020, που έφτασε τα €2,9 δισ. Το τελευταίο έτος αναφοράς, η Α.Π.Α. ανήλθε στα €3,7 δισ., σημειώνοντας αύξηση κατά 17,4%.

Για το τελευταίο έτος, το μεγαλύτερο μερίδιο στην συνολική ΑΠΑ σχηματίστηκε από τον κλάδο «Ορυχεία, λατομεία, βιομηχανία, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού κ.α.», με το ποσοστό συνεισφοράς να ανέρχεται στο 39,9%.

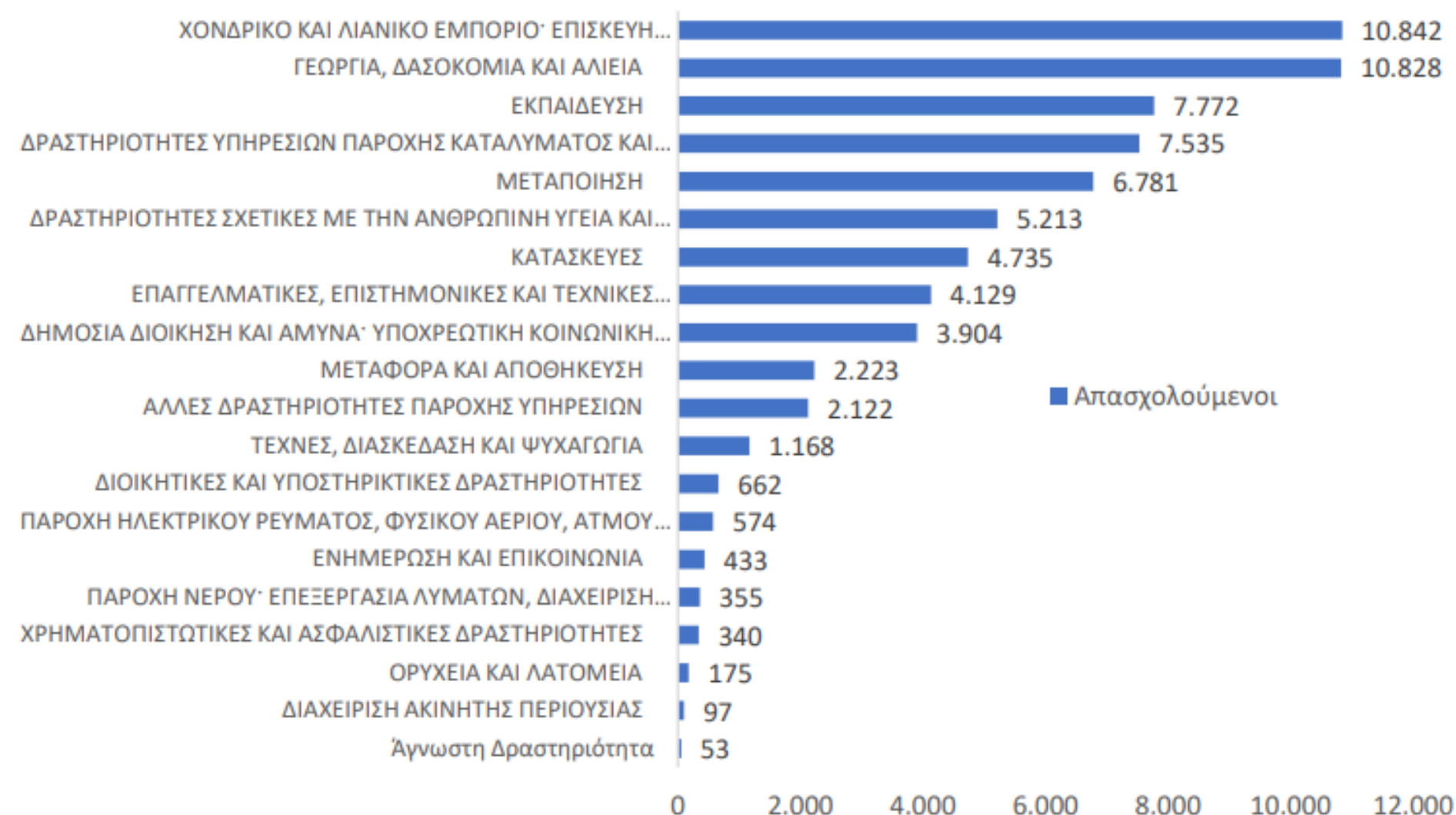
04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

Απασχόληση

Οι απασχολούμενοι στη Δυτική Μακεδονία το **2022** ανήλθαν σε **69.941 χιλ.** (Μητρώο επιχειρήσεων ΕΛΣΤΑΤ), αντιπροσωπεύοντας το **1,5%** της συνολικής απασχόλησης στην Ελλάδα.

Σε κλαδικό επίπεδο, το μεγαλύτερο ποσοστό εντοπίζεται στο Χονδρικό και Λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, με 10,8 χιλ. άτομα. Ακολουθεί η Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία με επίσης 10,8 χιλ απασχολούμενους, η Εκπαίδευση με 7,7 χιλ. απασχολούμενους και οι Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών με 7,5 χιλ. άτομα.

Διάρθρωση της απασχόλησης στην Δυτική Μακεδονία ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας (2022)

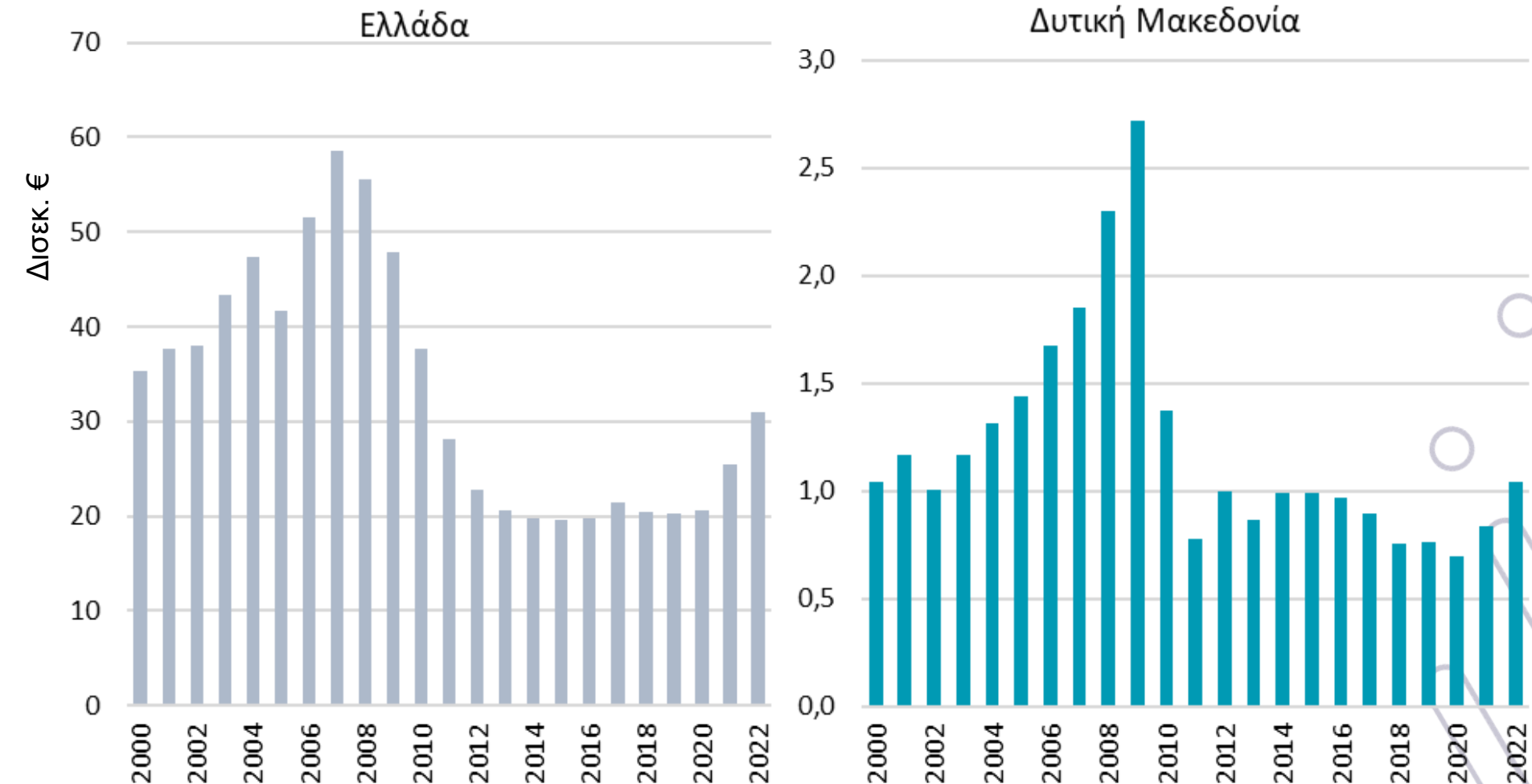
04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για την Ακαθάριστη Επένδυση Παγίου Κεφαλαίου της Δυτικής Μακεδονίας, παρατηρείται ότι την περίοδο 2000-2009 σημειώθηκε μια εξόχως ανοδική τάση, που οδήγησε στο τέλος της αναφερόμενης περιόδου στο ιστορικό υψηλό των €2,6 δισεκ. Από εκείνη την χρονιά και έπειτα η ακαθάριστη επένδυση παγίου στη Δυτική Μακεδονία, όπως και σε όλη την Ελληνική επικράτεια, έπεσε κατακόρυφα.

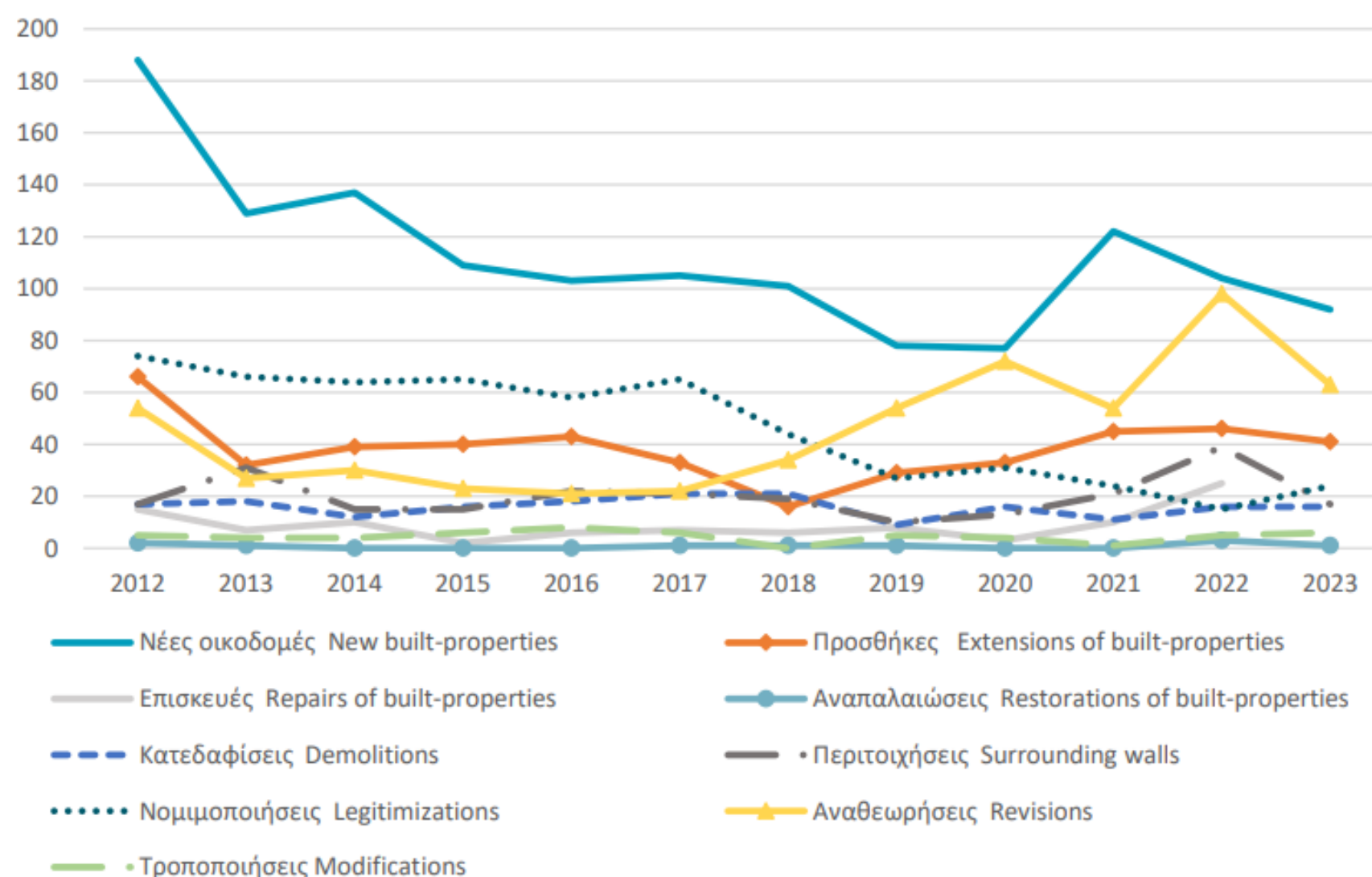
Μετά από μια περίοδο διακυμάνσεων, η επένδυση παγίου κεφαλαίου ανήλθε στα **€1.040 εκατ.**, για το τελευταίο έτος αναφοράς.

Εξέλιξη Α.Ε.Π.Κ. στην Ελλάδα και τη Δυτική Μακεδονία (2000-2022)

04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (2012 – 2023)

Κατασκευές

Η συρρίκνωση της ελληνικής οικονομίας επηρέασε αρνητικά τον κατασκευαστικό τομέα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, όπως αποτυπώνεται από την πορεία της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας. Οι νέες οικοδομές κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο οικοδομικών αδειών (31,6% επί συνόλου 291 αδειών) με τις αναθεωρήσεις να ακολουθούν (21,6%).

Κατά τη δεκαετία 2012-2022, ο συνολικός αριθμός αδειών στην Ελλάδα συρρικνώθηκε, φτάνοντας στις 26,6 χιλ. το 2023 από τις περίπου 36 χιλ. το 2011 (μείωση κατά 30,9%). Ενδεικτικό της μεγάλης πτώσης στην οικοδομική δραστηριότητα αποτελεί το γεγονός ότι οι συνολικές οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν την τριετία 2018-2020 ήταν σχεδόν ίσες με τον ετήσιο αριθμό των οικοδομικών αδειών που εκδόθηκαν μόνο το 2010 στην Ελλάδα.

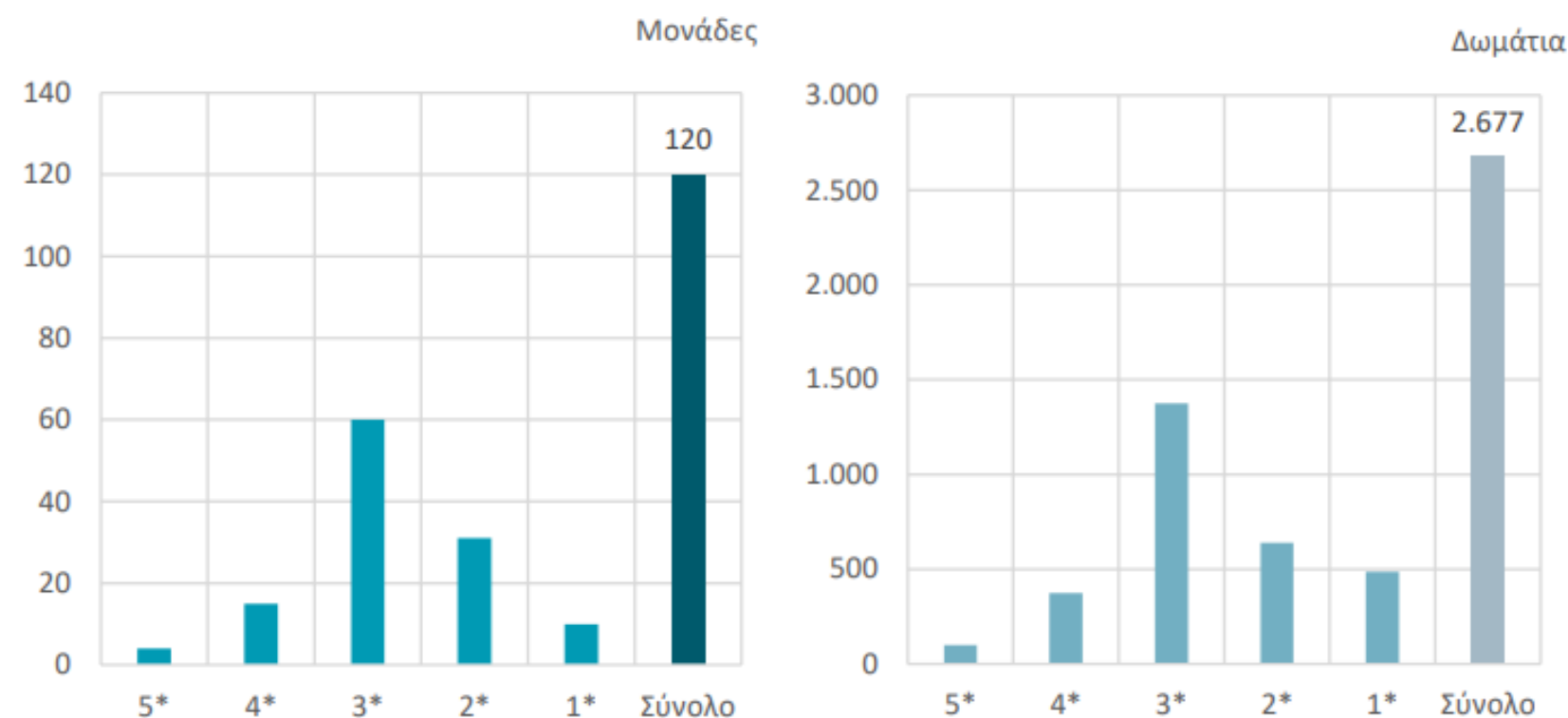

04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

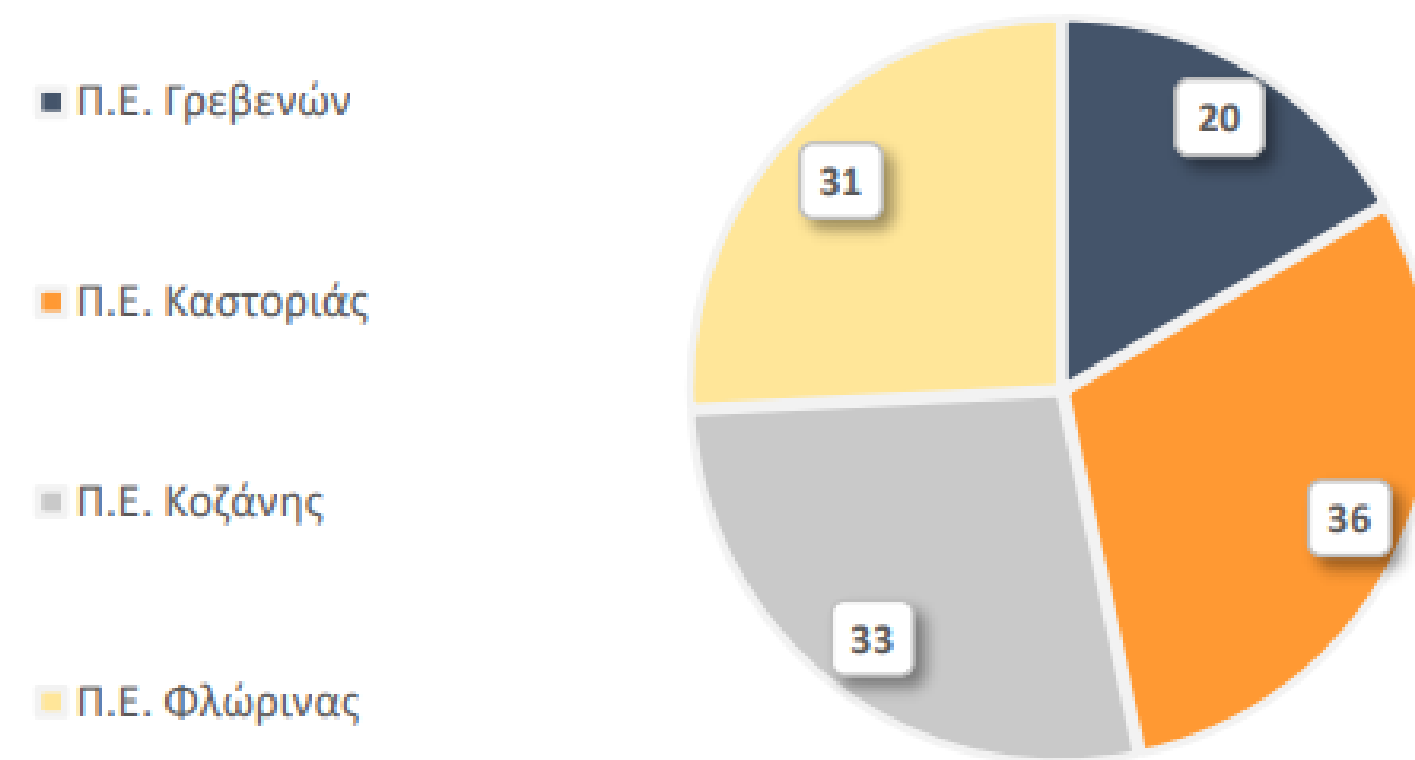
Κίνηση στα ξενοδοχειακά καταλύματα

Σύμφωνα με στοιχεία του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος, στη Δυτική Μακεδονία υπάρχουν 120 ξενοδοχειακά καταλύματα με δυναμικότητα 2.677 δωμάτια και 5.820 κλίνες. Η πλειονότητα των εν λόγω καταλυμάτων ανήκουν στις κατηγορίες τριών αστέρων και κάτω, ενώ μόλις 19 εξ αυτών ανήκουν στις κατηγορίες 4 και 5 αστέρων.

Ξενοδοχειακό Δυναμικό στη Δυτική Μακεδονία ανά κατηγορία (2023)

Ξενοδοχειακές μονάδες ανά Π.Ε. στη Δυτική Μακεδονία (2023)

Η Π.Ε. Καστοριάς συγκεντρώνει την πλειοψηφία του ξενοδοχειακού δυναμικού στη Δυτική Μακεδονία (36 ξενοδοχειακές μονάδες) ενώ η Π.Ε. Κοζάνης έρχεται δεύτερη με μόλις τρία ξενοδοχεία λιγότερα (33).

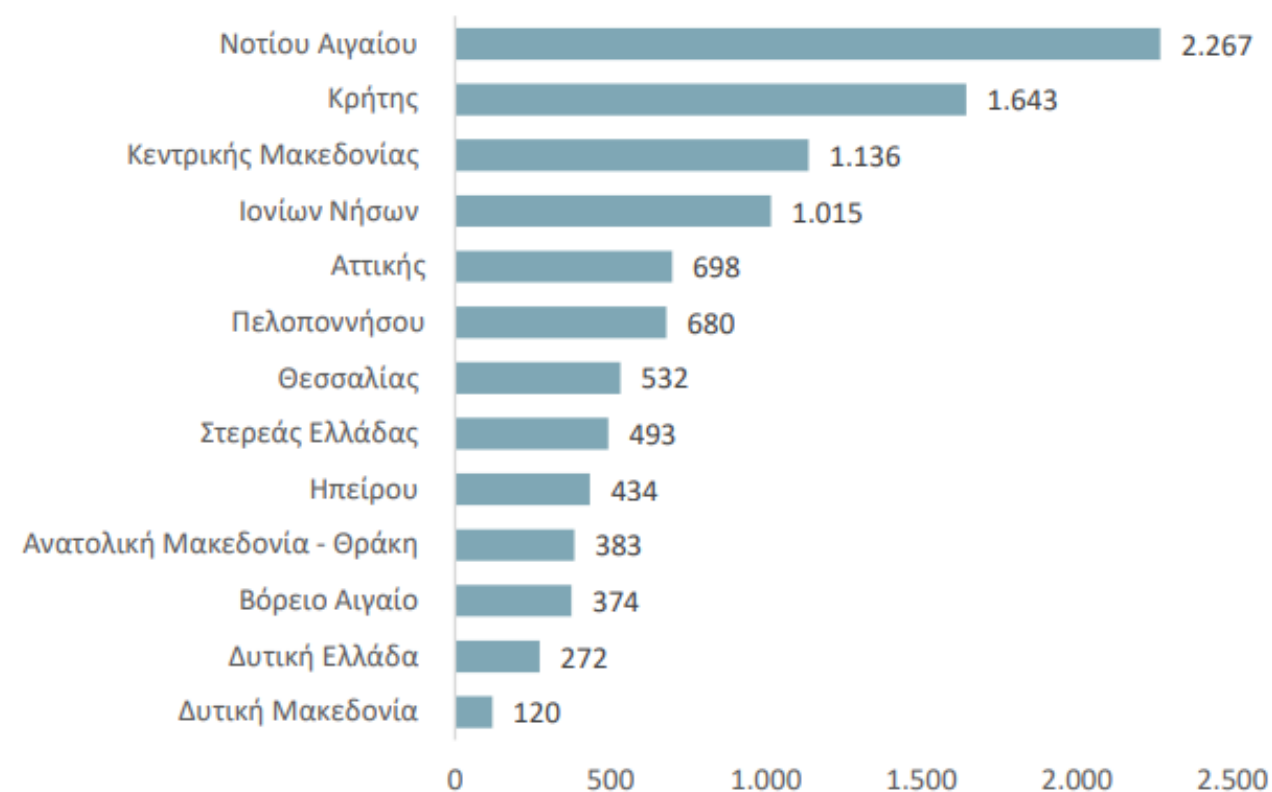

04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

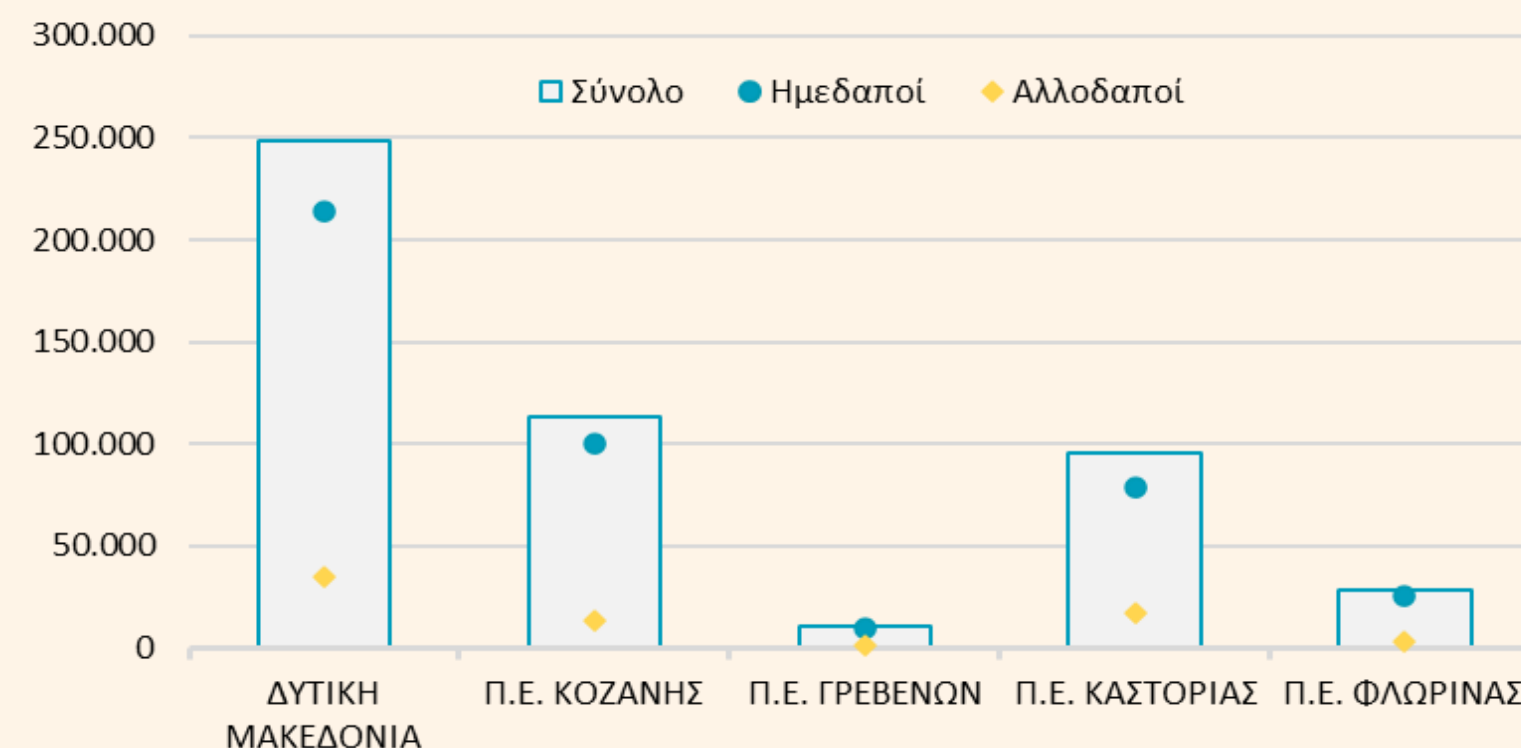
Κίνηση στα ξενοδοχειακά καταλύματα

Η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συγκεντρώνει μόλις το 1,2% του ξενοδοχειακού δυναμικού της Ελλάδας, και αποτελεί την περιφέρεια με τα λιγότερα ξενοδοχεία σε όλη την επικράτεια. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι ο τουρισμός, ως επιχειρηματική δραστηριότητα, είναι λιγότερο ανεπτυγμένος στην Περιφέρεια σε σχέση με άλλες περιοχές της χώρας.

Ξενοδοχειακές μονάδες ανά Π.Ε. στη Δυτική Μακεδονία (2023)

Διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχειακά καταλύματα στη Δυτική Μακεδονία (2022)

Οι διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχειακά καταλύματα (πλην κάμπινγκ και καταλυμάτων σύντομης διαμονής) της Δυτικής Μακεδονίας από αλλοδαπούς ανήλθαν σε περίπου 35 χιλ. το 2022, ενώ οι διανυκτερεύσεις από ημεδαπούς ανήλθαν στις 213 χιλ. Οι περισσότερες διανυκτερεύσεις ημεδαπών (46,6%) πραγματοποιήθηκαν στην Π.Ε. Κοζάνης, ενώ των αλλοδαπών στην Π.Ε. Καστοριάς.

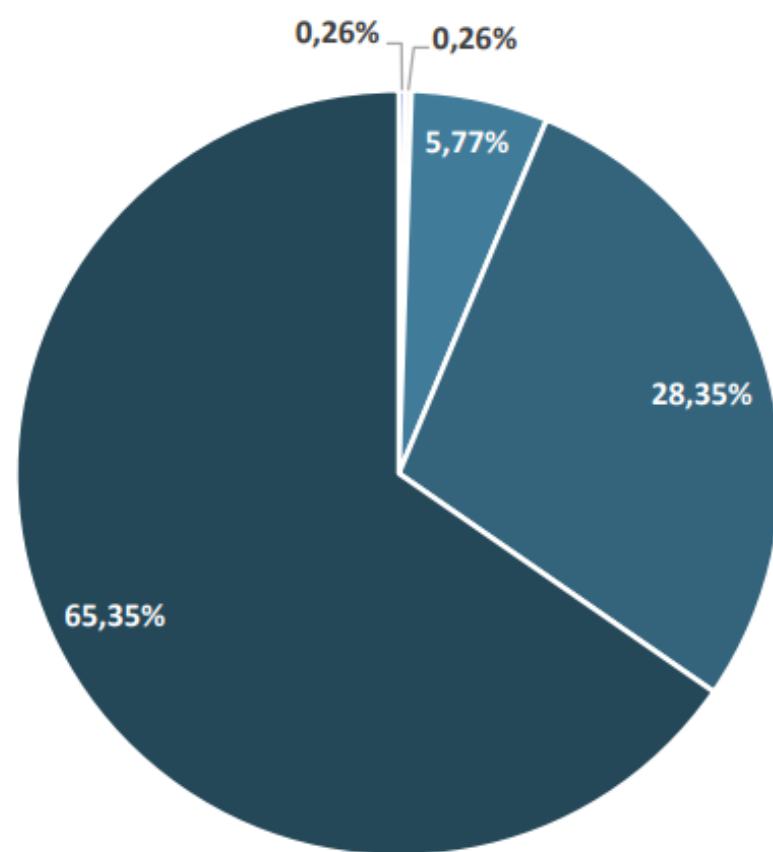

04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

Επιχειρηματική Δραστηριότητα

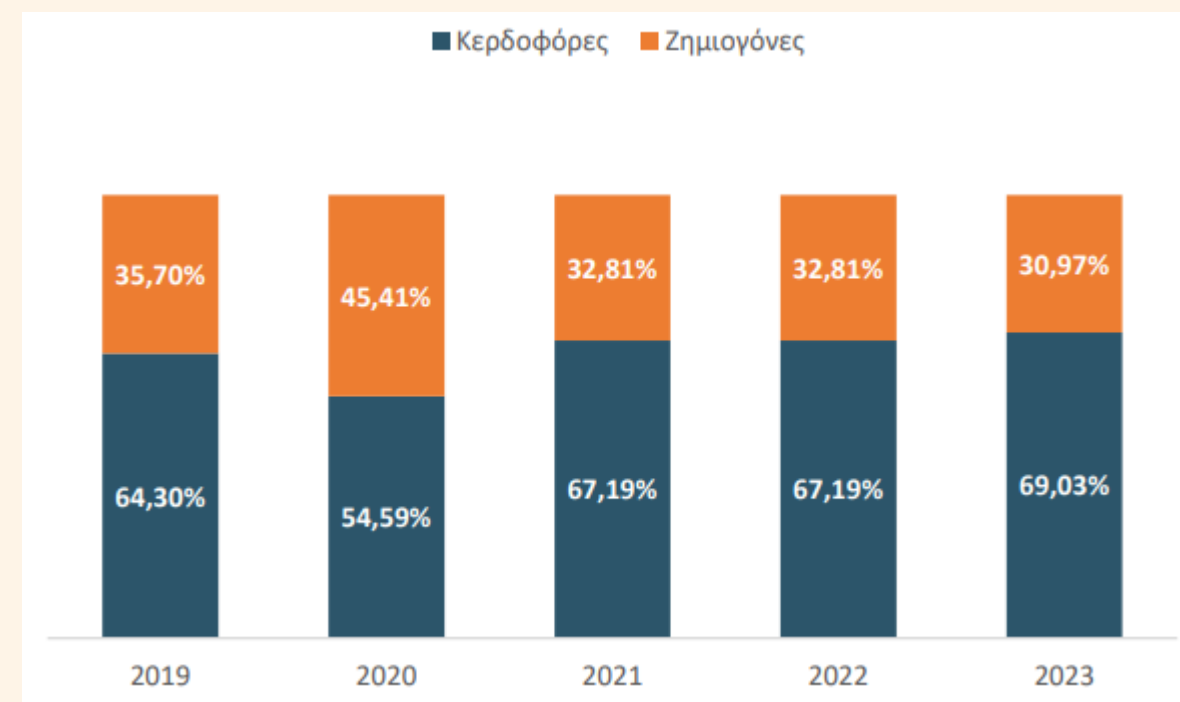
Από δείγμα **381 επιχειρήσεων**, οι οποίες εδρεύουν στη Δυτική Μακεδονία και έχουν δημοσιεύσει τα οικονομικά τους στοιχεία και για τα πέντε έτη αναφοράς (2019 – 2023), προέκυψαν τα εξής:

- Οι **Μικρές & Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις** αποτέλεσαν το **93,7%** του συνολικού πλήθους,
- Οι **Μεσαίες Επιχειρήσεις** αποτέλεσαν το **5,77%** του συνόλου, ενώ
- Οι **Μεγάλες Επιχειρήσεις** αποτέλεσαν μόλις το **0,26%**.

■ Μεγάλη ■ Απροσδιορίστου Μεγέθους ■ Μεσαία ■ Μικρή ■ Πολύ μικρή

Ποσοστά Κερδοφόρων και Ζημιογόνων επιχειρήσεων (2019-2023)

Σύμφωνα με την ανάλυση του σχετικού δείγματος, οι κερδοφόρες επιχειρήσεις αποτέλεσαν διαχρονικά το μεγαλύτερο μερίδιο και για τα πέντε έτη.

Το **2023**, το **69,03%** του δείγματος ήταν **κερδοφόρες**, ενώ μόλις το **30,97%** ήταν **ζημιογόνες**.

04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

Οικονομικά Αποτελέσματα του Δείγματος Επιχειρήσεων

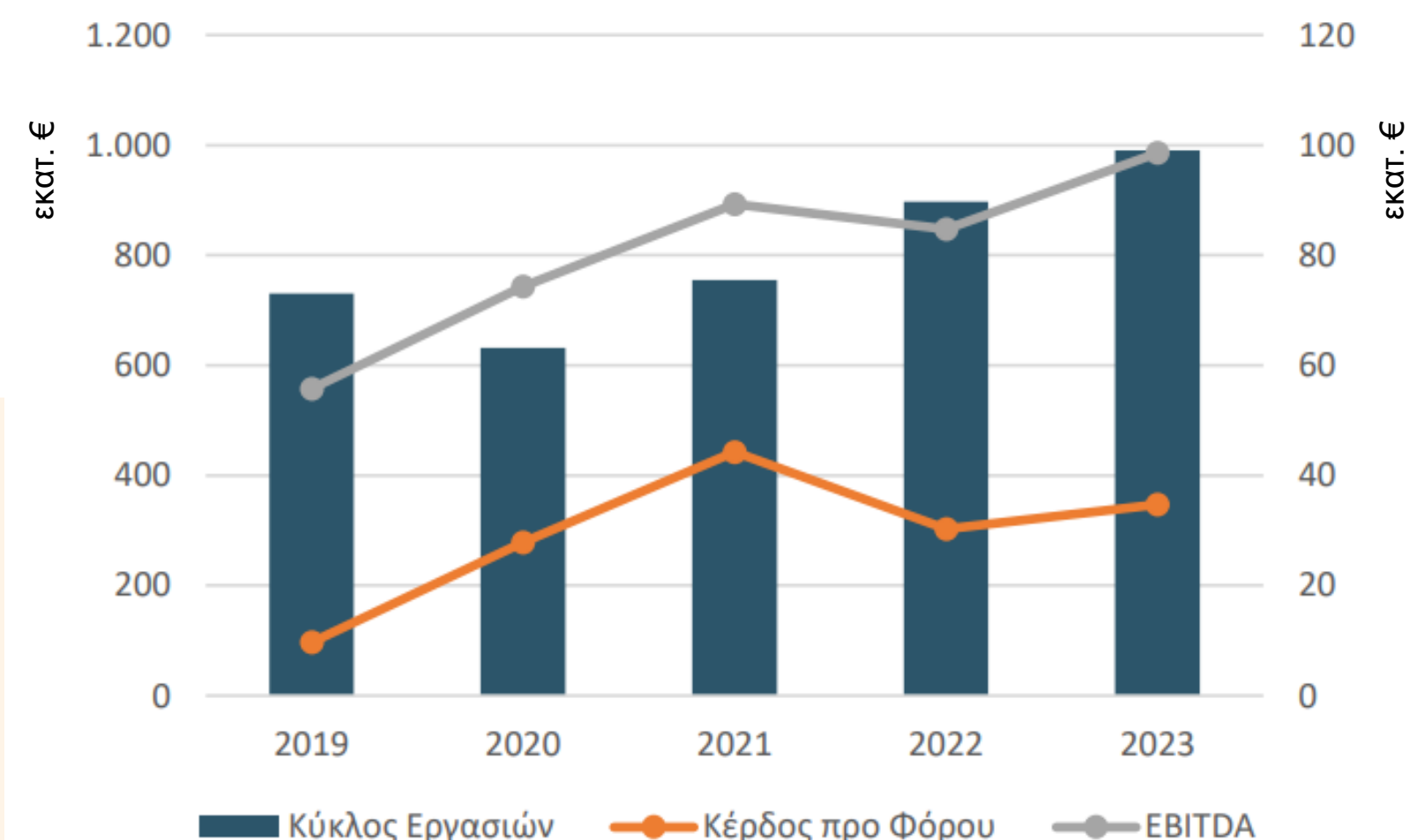
Ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων κατέγραψε μια δυναμικά ανοδική πορεία κατά τη διάρκεια της αναφερόμενης πενταετίας. Το 2019 ανήλθε στα €730 εκατ., ενώ το 2023 ο κύκλος εργασιών του δείγματος των επιχειρήσεων προσέγγισε το €1 δισ. Η σωρευτική αύξηση που σημείωσαν οι εν λόγω επιχειρήσεις ανήλθε στο 35,7%.

Το έτος 2020, με την πανδημική κρίση και τη γενικευμένη πτώση της οικονομικής δραστηριότητας, σημειώθηκε μείωση του κύκλου εργασιών κατά περίπου €100 εκατ., ωστόσο εντυπωσιάζει η σημαντική αύξηση τόσο των προ φόρων κερδών (€27,8 εκατ.) όσο και του EBITDA (€74,3 εκατ.).

Το 2023 τα προ φόρων κέρδη ενισχύονται στα €34,7 εκατ., και το EBITDA φθάνει τα €98,6 εκατ., δείχνοντας μια τάση ανάκαμψης της λειτουργικής αποδοτικότητας.

Εξέλιξη του Κύκλου Εργασιών των επιχειρήσεων, του Κέρδους προ Φόρου και των EBITDA (σε εκατ. €) (2019 – 2023)

04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

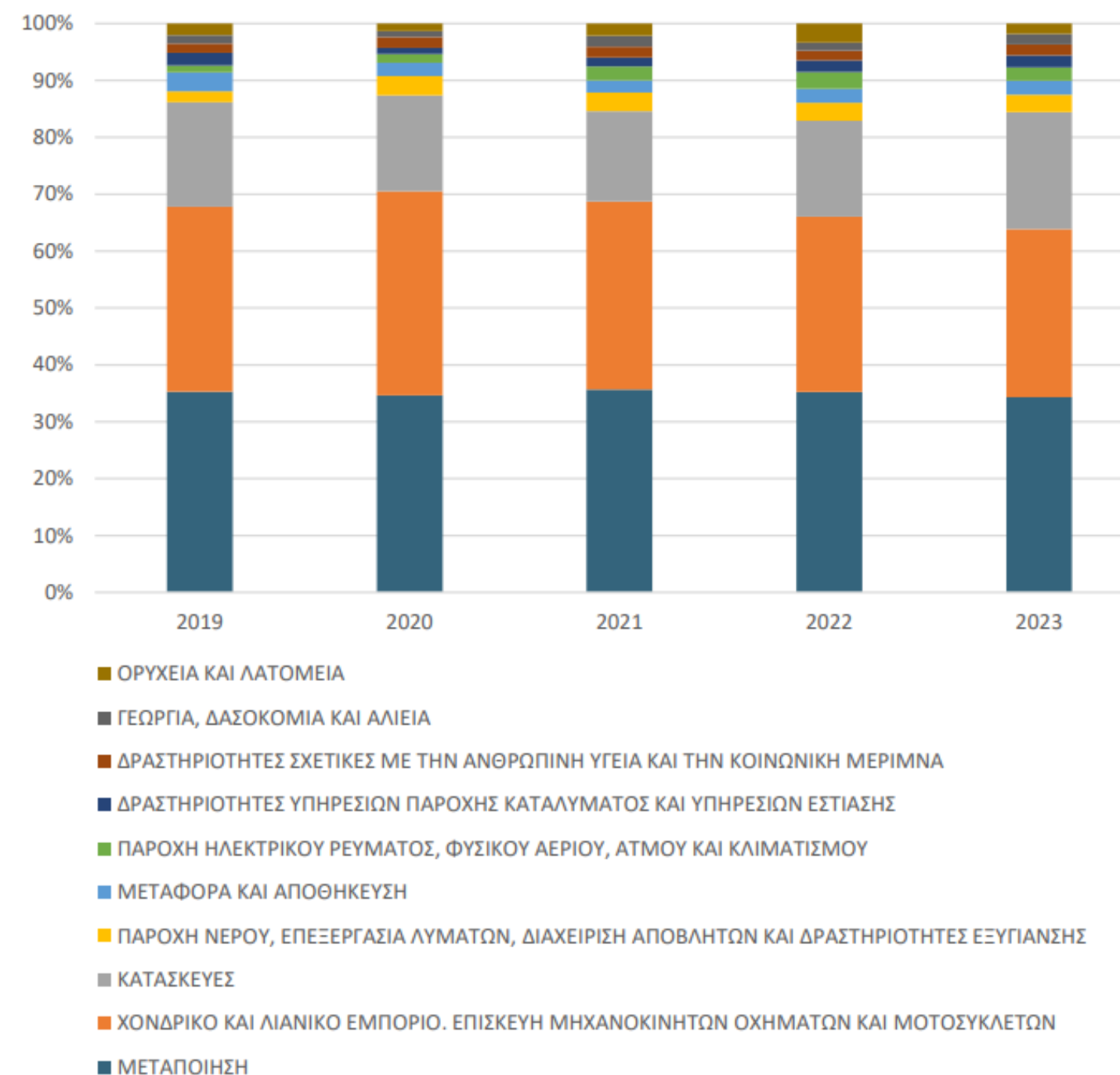
Σημαντικότεροι τομείς βάσει κύκλου εργασιών

Όσον αφορά την τομεακή διάρθρωση των πωλήσεων, οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιήθηκαν στον τομέα της **Μεταποίησης** συγκέντρωσαν διαχρονικά τον μεγαλύτερο κύκλο εργασιών, καταγράφοντας σημαντική αύξηση (**19%**) κατά το διάστημα 2019 - 2023. Το 2019, ο τζίρος των μεταποιητικών επιχειρήσεων περιορίστηκε στα €253 εκατ. ενώ το 2023 ανήλθε στα €331 εκατ.

Ακολουθούν οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιήθηκαν στον τομέα «Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο. Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσυκλετών», για τις οποίες οι πωλήσεις διαμορφώθηκαν στα €233 εκατ. το 2019, ενώ το τελευταίο έτος ανήλθαν στα €286 εκατ. Έπονται οι κατασκευές, που σημείωσαν ποσοστιαία αύξηση 51% λόγω επενδύσεων και έργων υποδομής. Σημαντική ανάπτυξη εμφανίζει και ο τομέας διαχείρισης νερού και αποβλήτων (+112%), ενισχυμένος πιθανόν από έργα βιωσιμότητας.

Μερίδιο των δέκα σημαντικότερων τομέων βάσει κύκλου εργασιών (2019 – 2020)

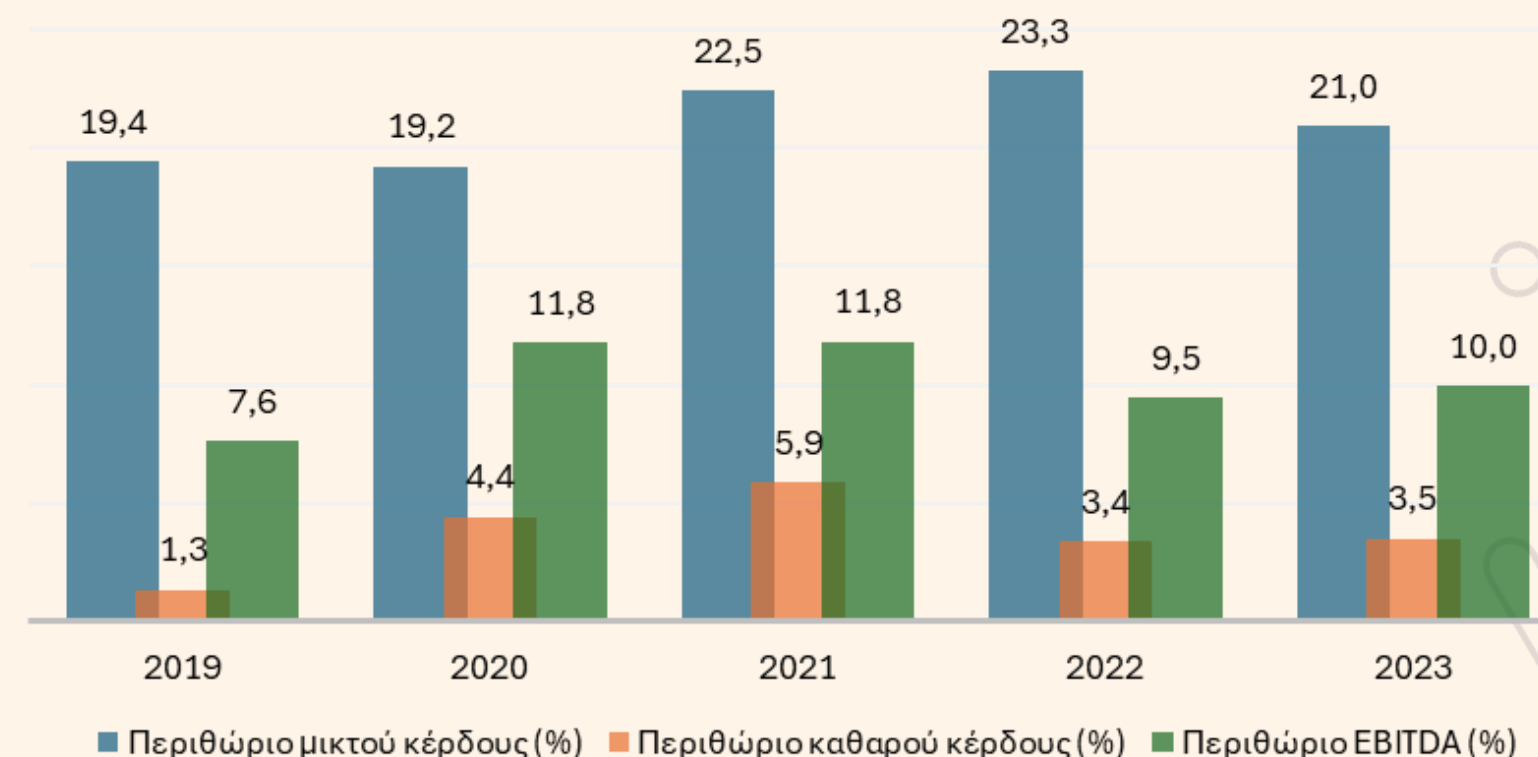

04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

Δείκτες Κερδοφορίας

- ❖ Το **περιθώριο μικτού κέρδους** των επιχειρήσεων του δείγματος διατηρείται σχετικά σταθερό το 2019–2020 (19,3%), ωστόσο παρουσιάζει άνοδο το 2021 και 2022 (έως 23,3%). Το 2023 σημειώνεται πτώση στο 21%.
- ❖ Για το **περιθώριο καθαρού κέρδους** σημειώθηκε εμφατική άνοδος σε σχέση με ο 2019, καθώς από το 1,3% ανήλθε σε 3,5% το 2023. Η υψηλότερη τιμή εμφανίστηκε το 2021 (5,9%).
- ❖ Το **περιθώριο EBITDA** ανήλθε στο 10% για το τελευταίο έτος αναφοράς από το 7,6% το 2019.

Δείκτες κερδοφορίας των ομαδοποιημένων ισολογισμών των επιχειρήσεων του δείγματος (%) (2019 – 2023)

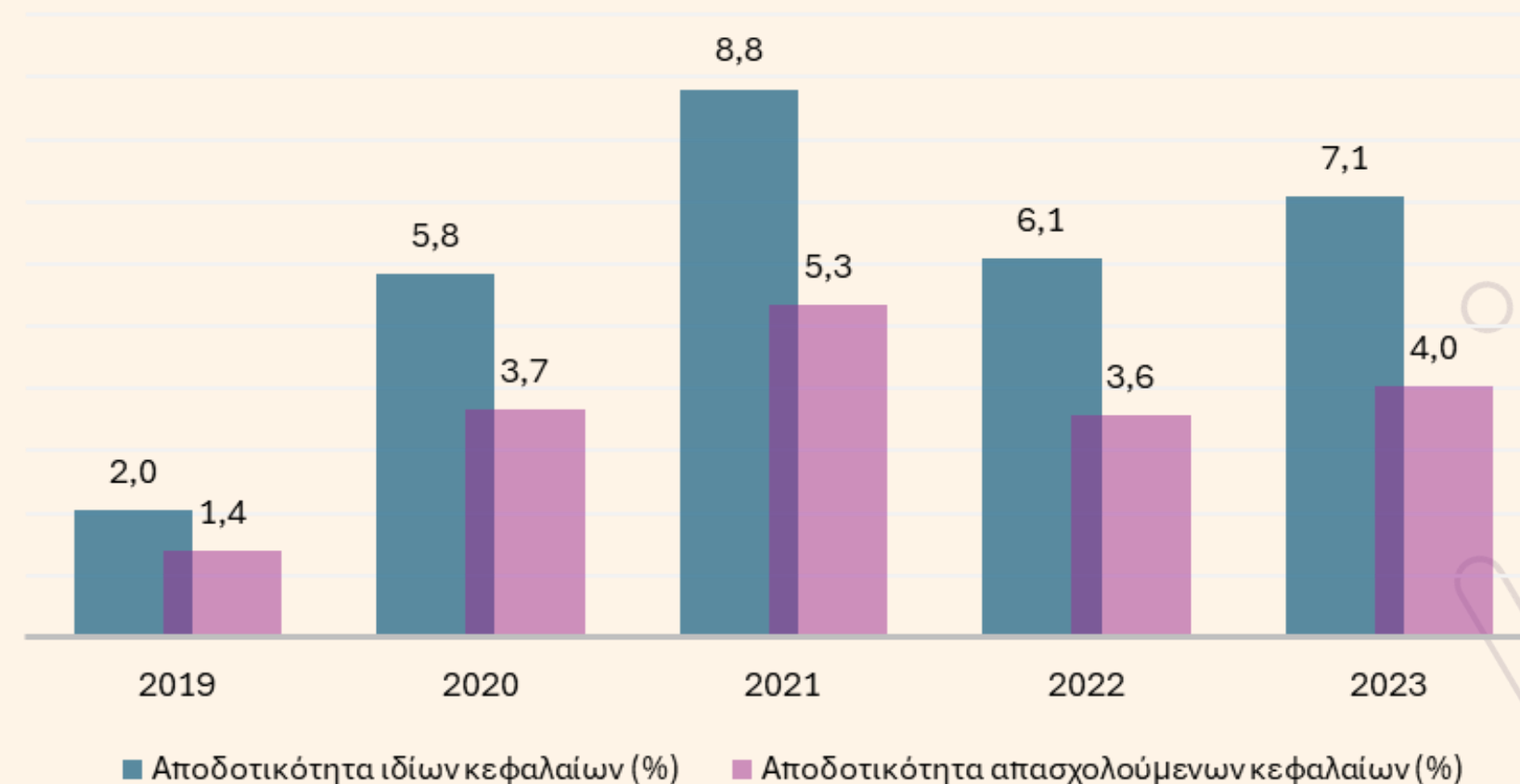

04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

Δείκτες Αποδοτικότητας Κεφαλαίων

- ❖ Η **αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων** αυξάνεται από 2% σε 8,8% (2019 - 2021), υποχωρεί ελαφρώς και σταθεροποιείται στο 7,1% το 2023. Οι αποδόσεις αυτές είναι θετικές αλλά αντανακλούν μέτρια χρήση των ιδίων πόρων.
- ❖ Παρόμοια είναι και η εικόνα της **αποδοτικότητας απασχολούμενων κεφαλαίων**, με κορύφωση στο 5,3% το 2021 και τιμή 4% το 2023. Δείχνει συγκρατημένη απόδοση ως προς το σύνολο του επενδυμένου κεφαλαίου.

Δείκτες αποδοτικότητας κεφαλαίων των ομαδοποιημένων ισολογισμών των επιχειρήσεων του δείγματος (%) (2019 – 2023)

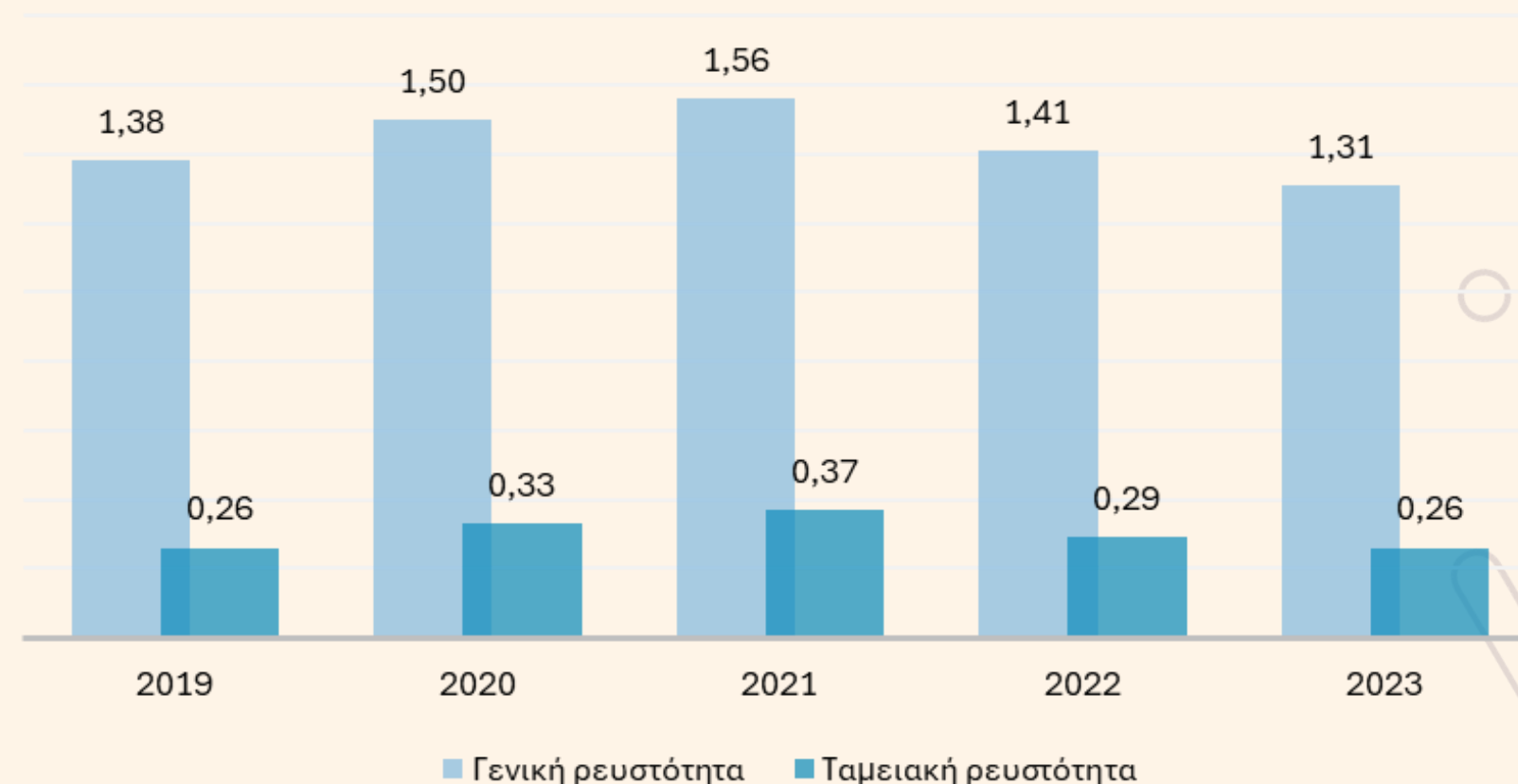

04 Οικονομική Δραστηριότητα στη Δυτική Μακεδονία

Δείκτες Ρευστότητας

- ❖ Η γενική ρευστότητα των επιχειρήσεων του δείγματος αυξάνεται ελαφρώς το 2020 - 2021 (1,56), όμως υποχωρεί σταδιακά σε 1,31 το 2023. Αν και πάνω από τη μονάδα, η τάση μείωσης ενδέχεται να υποδηλώνει αυξημένες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.
- ❖ Ο δείκτης ταμειακής ρευστότητας παραμένει εξαιρετικά χαμηλός (0,26 το 2023), υποδηλώνοντας έλλειψη διαθεσίμων ή ισχυρή εξάρτηση από πωλήσεις επί πιστώσει.

Δείκτες ρευστότητας των ομαδοποιημένων ισολογισμών των επιχειρήσεων του δείγματος (2019 – 2023)

05 Συμπεράσματα

Η εν λόγω μελέτη καταδεικνύει τη σταδιακή ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας μετά τη δεκαετή ύφεση και την κρίση της πανδημίας, με θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και βελτίωση βασικών οικονομικών δεικτών.

Ωστόσο, οι προκλήσεις παραμένουν, με τον πληθωρισμό και την ενεργειακή κρίση να εξακολουθούν να επηρεάζουν την αγορά, ενώ η ανεργία συνεχίζει να είναι υψηλότερη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, ειδικά σε περιοχές όπως η Δυτική Μακεδονία.

Συνολικά, η μελέτη υπογραμμίζει την ανάγκη για στοχευμένες πολιτικές ενίσχυσης της απασχόλησης, διαφοροποίησης της παραγωγικής βάσης και επιτάχυνσης της ενεργειακής και ψηφιακής μετάβασης της Περιφέρειας. Η διατήρηση της αναπτυξιακής δυναμικής προϋποθέτει βιώσιμη αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και της νέας προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ.

Business Incubator

Western Macedonia

E-mail: info@businessincubator-pdm.gr
Ηλεκτρονική Διεύθυνση: www.businessincubator-pdm.gr
Διεύθυνση: Κόμβος Πανόραμα, 501 00, Κοζάνη

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ 2021-2027